

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA BEDEN EĞİTİMİ DERS
HEDEFLERİNİN GERÇEKLEŞME DÜZEYİNİN
BELİRLENMESİ VE YENİ BİR MODEL ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Çetin YILMAZ

Samsun
Ağustos - 2005

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA BEDEN EĞİTİMİ DERS
HEDEFLERİNİN GERÇEKLEŞME DÜZEYİNİN
BELİRLENMESİ VE YENİ BİR MODEL ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Çetin YILMAZ

Danışman: Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU

Samsun
Ağustos - 2005

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Bu çalışma jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Programında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Üye : Yrd. Doç. Dr. Erkut TUTKUN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Üye : Yrd. Doç. Dr. Melek KALKAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Bu tez Enstitü Yönetim Kurul'unca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Süleyman ÇELİK
Enstitü Müdürü

ÖZET**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA BEDEN EĞİTİMİ DERS HEDEFLERİNİN
GERÇEKLEŞME DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ VE YENİ BİR MODEL
ÖNERİSİ****Çetin YILMAZ, Yüksek Lisans Tezi****Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Ağustos 2005**

Bu çalışma, ilköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi ve bir model önerisi sunulmasını amaçlamaktadır.

Araştırmada; öğretmenlere 27 soruluk, öğrencilere ise 19 soruluk anketler hazırlanmıştır. Anketler, Samsun ili ve ilçelerindeki 10 okulda uygulanmıştır. Okulların 4'ü il merkezinde, 6'sı ise 5 farklı ilçede bulunmaktadır. Öğrenci anketlerinin uygulanmasında, 8. sınıf öğrencileri tercih edilmiştir. Öğrencilerin 139'u kız,161'i erkektir. Öğretmenlerin ise, 22'si bayan, 71'i erkektir.

İstatistiksel analizlerde, SPSS paket programı kullanılmıştır. Anketler, soru ortalamalarının testi ve bazı sorularda, ki-kare testi yöntemleriyle analiz edilmiştir.

Öğrenci anketleri; öğrencilerin kişisel bilgilerini, derse bakış açılarını, beden eğitimi dersinin kendilerine olan katkılarını, dersin işleniş şeklini ölçmeye yönelik sorulardan oluşturulmuştur. Öğretmen anketleri ise; öğretmenlerin kişisel bilgilerini, görev yaptıkları okulların fiziki durumunu, ders işlenişinde kullandıkları öğretim yöntemlerini, planların yapılmasında dikkat ettikleri noktaları, sportif konulardaki yeterlilik durumlarını, model önerisi hakkındaki görüşlerini tespit etmeye yönelik sorulardan oluşturulmuştur.

Sonuç olarak; Beden Eğitimi dersi sonrasında öğrencilerde hissedilir boyutta yorgunluk olmadığı, spora yönelmelerinde, kendilerinde var olan fakat bilmedikleri becerilerin ortaya çıkmasında dersin etkili olduğu ve diğer derslere oranla daha fazla sosyal ilişki içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca; öğretmenlerin ders işlerken, gösteri, komut, eşle çalışma, katılım yöntemlerini tercih ettikleri, yıllık planların yapılmasında ihtisas branşlarındaki konulara geniş zaman ayırdıkları ve ders dışı egzersiz çalışmalarda, yarışmalara öğrenci ve okul takımı hazırlanmasına önem verildikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Spor Öğretimi, Çocuk, İlköğretim,
Öğretim Yöntemleri

ABSTRACT

**DEFINING THE LEVELS OF MATERIALIZING PHYSICAL
EDUCATION LESSONS' TARGET IN THE ELEMENTARY SCHOOLS AND
SUGGESTION OF A NEW MODEL**

Çetin YILMAZ, Master Thesis

Ondokuz Mayıs University, Samsun, August, 2005

This working, aims defining of realizing level of physical education lesson's targets and presentation of a model suggestion.

In suggestion it was prepared 27 questions of inquiries for teachers and 19 questions of inquiries for students. Those inquiries were applied to ten schools at the centre of Samsun and its towns. Four of the schools are at the centre of city and six of the schools are at the five different towns of the city. It was preferred eight class of students for applying the student inquiries. 139 of the students are girls and 161 of the students are boys. However 22 of the teachers are ladies and 71 of the teachers are gentlemen.

It was used SPSS packet programme in statistical analyses. Inquiries were analyzed with the methods of Hotelling's T- Squared and some questions were analyzed with the methods of chi-square test.

Student inquiries are constituted of students' individual informations, their point of views to the lesson, contribution of physical education lesson to their own and the questions that include measuring of style of teaching the lesson. However; teacher inquiries are established in constitution of teachers' individual informations, physical forms of the schools in which are cared while planning, competence situations in sportive subjects and ideas about model suggestion.

As a result; it's established that there isn't sensible weariness with students after the lesson, the lessons is effective of feeling them to aware their abilities which they were unaware of having and they are in much more social relationships according to the other lessons, in addition to these it was established that teachers prefer demonstration, commond, pair-work, addition methods; they have too much time for the subject of specialization branches while doing yearbook plans and they attach

importance to preparing student and school team for races in out of lesson exercise workings.

Keywords: Physical Education, Sport, Teaching Sport, Child, Elementary, Teaching Methods

1. GİRİŞ

Bir ulusun bireylerinin bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı ve mutlu olması, toplumsal kalkınmanın önde gelen koşullarındandır (Cüceloğlu, 1995).

Nitelikli insan gücü yetiştirmede eğitimin değeri son çeyrek yüzyılda daha çok anlaşılmiş bulunmaktadır. Bilimsel çevrelerde oluşan görüş doğrultusunda; ekonomik büyümeyi, sosyal değişmeyi ve siyasal gelişmeyi kapsayan kalkınma süreci, davranış değişikliği, başka bir deyişle eğitim sorunudur (Saraçoğlu,2001).

Bilim toplumu, bilimselliği davranış haline getiren milletler ve toplumlar kuracaktır (Akyüz,1993). Bilim toplumu kuranlar çağa, evrene, zamana ve zamanın içinde yapılan ve yapılacaklara hakim olacaklardır. Çünkü bilimler, daha çok ve yeni bilgi aramakta; daha yeni bilgiye sahip olanlar ise üretici olabilmektedirler (Sönmez, 1993). Bu nedenle öğrencilerin kendilerini yenileyebilmesi ve çağdaş gelişmelerden haberdar olabilmesi için gerekli yardımcı kaynak (döküman) temini ile başarılı öğretmenlik arasında ki ilişkinin bulunması gerçeği yadsınamaz (Milli Eğitim Şura Kararları 1 -15).

Çağdaş eğitim anlayışı, bireyi fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal boyutları ile bir bütünlük içerisinde ele almaktadır. Bu bağlamda eğitimden beklenen ise, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak, en üst düzeyde geliştirmesine yardım etmesidir. Böylece fiziksel, zihinsel ve duygusal boyutları ile bedensel, ruhsal açıdan mutlu, verimli, üretken bireyleri topluma kazandırılabilmesi mümkün olabilmektedir. Hızlı teknolojik gelişmeler, beden eğitimi ve sporun insan yaşamındaki önemini giderek artırmaktadır. Bu nedenle eğitimin amaçlarını oluşturan hususların çoğunluğunun kazandırılabilceği tek disiplin durumundadır. Çünkü, beden eğitimi ve spor, bireylerin fiziksel, duygusal ve toplumsal gelişmelerini sağlayan bir alandır (Yenal ve ark., 1999).

Bir ülkenin eğitim sistemi, o ülkenin idari yapısı doğrultusunda gelişme gösterir. Bunun yanı sıra fertleri, zihin ve beden eğitimi yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek eğitimin en temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle eğitimdeki amacın gerçekleşmesi bireyin ve toplumun zihinsel eğitimin yanında fiziksel eğitimi de gerektirir. Aslında beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır (Saraçoğlu, 2001).

Eğitimin etkili olabilmesi, her düzey ve alanda nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi, bu öğeler arasındaki ilişkinin sağlıklı ve uyumlu olmasını gerektirmektedir. İyi öğrencilerin yetiştirilmesinin çağdaş anlamda hazırlanmış eğitim programlarına, çok ortamlı eğitim durumlarına ve nitelikli öğretmenlere bağlı olduğu bilinmektedir (Eren, Fidan, 1998).

Spor, toplumun diğer ölçülerine göre şekillenmiş bir kısım idealler çerçevesinde oluşan kavramlardaki davranış biçimlerinin şekillendirildiği alışkanlıkları sağlayan bir araç olmalıdır. Burada öğretmen ve eğitici, öğrenen için bir modeldir ve bu kavramda spor eğitimi yaşam içindir. Bu nedenle yaşamı düzenleyecek şekilde yaşam boyu sürecek alışkanlık içerisinde ele alınmaktadır (Açıkada, 1993, Aktaran; Kishalı, 1999).

Sınıf öğretmenleri bölümlerinde yan alanını beden eğitimi seçen öğretmen adaylarına daha gerçekçi, uygulanabilir, pratik çalışma olanakları sunulması, ilköğretim okullarında eğer beden eğitimi öğretmeni yoksa çocukların gelişimleri açısından önemli olacağı düşünülmektedir (Tutkun, 2002).

Yıllardır Beden eğitimi ve Spor öğretmenlerinin yetiştirilmesi özel yetenek sınavında başarılı olan öğrencilerin bölüm veya yüksek okullara alınması ile şekillenmektedir. Alınan öğrencilerin amaca uygun olarak yetiştirilmesi için ve iyi bir eğitim görmelerinin yanı sıra nitelikli seçme sisteminin de olması gerekmektedir. Ülkemizde genel olarak Beden Eğitim Spor Yüksekokulları ve Bölümleri öğrenci seçimi, adayların biomotorik özelliklerinin belirlenmesi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir (Çakmakçı ve ark.,2001).

Lisans eğitimi sırasında bilindiği üzere alan bilgisi ve pedagojik formasyon (öğretmenlik bilgisi) alanlarında eğitim yapılmaktadır. Öğrencilerin gördükleri bu sekiz yarı yıl belirli bir program dahilinde yukarıda belirtilen alanlardaki derslerle donatılmıştır. Bundaki amaç branşta ihtisasa yönelmek, uzmanlaşmaktır (Özözlü, 2001).

Sporun kaynağı eğitim kurumlarıdır. Bir ülkenin spor arenasında zirveye çıkması ve sürekli başarılı olması için eğitimin ilk aşamasında başlayan sistemli bir spor politikasının olması gerekir. Öncelikle okullarda verilen beden eğitimi ve oyun dersleri amacına uygun organize edilmelidir. Bu yeterlilik; zaman, mekan ve öğretim elemanı olarak bir bütünlük arz etmelidir (Kolukısa, Büyükkalkan, 2001).

Beden eğitimi dersleriyle ilgili problemlerin yalnızca tesis, malzeme eksikliği ya da kalabalık sınıflardan kaynaklandığını söylemekte doğru değildir. Okullarda beden eğitimi öğretmenleri eksikliği de beden eğitimi dersleriyle ilgili hoşnutsuzluğun bir parçasıdır. Ayrıca okullarda özellikle ilköğretimde beden eğitimi derslerine karşı öğretmenlerin ve idarecilerin olumsuz tutumları da mevcut problemlerin çözümünü zorlaştırmaktadır (Çiçek, 1998).

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri okullarda öğrencilere ders içi ve ders dışı zamanlarda genel eğitimin tamamlayıcısı olarak verilmektedir. Bu faaliyetler içerisinde birey, bir bütün olarak ele alınmaktadır. Fiziksel, psikomotor, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönden gelişimi hedeflenir. Bu hedeflerde sağlanacak gelişimle, uygulamaların haftalık sayısı ve süresi, kullanılan tesisler, alanlar ve yeterli sayıdaki nitelikli beden eğitimcilerin varlığıyla doğrudan ilişkisi bulunmaktadır (Özdemir, 2000).

Beden eğitimi derslerinde öncelikle çocuğun Beden Eğitimi ve Sporla ilgili bilgi düzeyinin artırılarak, kurallar, teknikler, sağlık, beslenme gibi konularda bilgi birikimini sağlanması amaçlanmaktadır. Bu bilgi birikimi ve fiziksel özelliklerin birlikte geliştirilmesi ile Yaşam Boyu Spor alışkanlığı kazanmış, kendine güvenen, benlik kavramı gelişmiş, sorumluluk alabilen, bireysel veya takım olarak çalışma ruhu kazanmış bireyler, yaşantılarında çok daha sağlıklı, bilinçli ve üretken olabileceklerdir. Bu sebeple beden eğitimi dersleri okul öncesi ve ilköğretimdeki okul programlarında yeterince yer alması ve eğitimin her kademesinde branş öğretmenlerince verilmesi önemlidir. Ayrıca ders yapılacak uygun ortamlar ve araç gereçler sağlanmalıdır. Beden eğitimi dersi öğretimi okullarımızda diğer derslerden daha fazla uygulamasına ihtiyaç olan bir derstir. Ders yapılan ortamın derslik değil spor salonu, spor sahası, okul bahçesi gibi farklı alanlar olması ders süresince ve ders dışında öğretmen-öğrenci iletişiminin ve etkileşiminin çok yoğun olması açılarından diğer derslerden farklılık göstermektedir. Bu farklılık beraberinde öğretmene daha fazla fiziksel, duygusal ve bilişsel yük ve sorumluluk yüklemektedir (Çiçek ve ark., 2002).

Spor gelişmekte olan çocuklar ve gençler de sadece organik sağlık ve gelişme için değil, iyi bir şahsiyetin gelişimi, zihinsel sağlığı içinde lüzumludur. Bugün genellikle sporun çocuğun her yönden gelişmesinde büyük rol oynadığına inanılmaktadır. Sportif oyunlara bir ekip üyesi olarak katılan çocuklarda karşılıklı yardımlaşma, beraber çalışma, oyun düzenlerine saygı duyma gibi gelişmeler ile

bireyler ve gruplar arasında sosyal ilişkilerin kurulduğu, sosyal mesafelerin kısaldığı gözlemlenmiştir. Yapılan incelemelerde sportif oyunlara düzenli olarak katılan çocukların derslerde daha başarılı oldukları saptanmıştır. Çocukların ilkokuldan itibaren spora katılması hayat boyu iyi alışkanlıklar edinmesine neden olmaktadır (Akgün,1986, Aktaran; Saraçoğlu, 1986).

Beden Eğitimi ve spor eğitimine ilkokuldan düzenli ve amaçlı şekilde başlanmalı ki çocuğun gelecek yıllarda yaşayacağı süreçte zihinsel ve bedensel alt yapısının ilk basamaklarını meydana getirmektedir. İleriki yaşlarda terk edilmeyen yaşam biçimi, spor alışkanlıkları ve becerilerin temelini okul öncesi ve ilköğretim dönemi gibi erken dönemlerde kazandırmanın yararlı olduğu belirtilmektedir (Kishalı,1999).

Çocukların ve gençlerin müfredat programında yer alan beden eğitimi dersi egzersiz faaliyetlerine katılmaları ve bu etkinliklerin okul dışında da sürdürmeleri sonucu fiziksel, psikomotor, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişmeler görülür (Karakuş, Koç,2001).

Beden eğitimi derslerinde yapılan egzersizlerin alışkanlık edinilmesi ile çocuğun, günlük işlerini verimli yapabilmesi veya bir spor etkinliği istenilen düzeyde yapabilmesi için gerekli fiziksel uygunluk, dayanıklılık dolayısıyla iç organlarının işlevini gelişmesi sağlamış olur (Gökmen ve ark.,1995, Aktaran; Karakuş, 2001).

Spor eğitimi, hem fertleri eğitici ve vasıflı hale getirerek gerekli bilgi ve kabiliyetlerle donatmakta; hem de sosyal çevrenin değiştirilmesine ve düzenlenmesine yardımcı olmakta, sağlıklı ve düzenli bir toplumun ortaya çıkarılmasına yardımcı olmaktadır (Erkal,1982, Aktaran; Kishalı, 1999).

Beden eğitimi dersi, öğrencilerin sağlıklı aktivite alışkanlıklarını geliştirmek ve onları kendi bünyelerine uygun aktivitelerle optimal bir fiziksel uygunluğu hayat boyu devam ettirme amacı taşımaktadır (Petray, 1989, Aktaran; Şenel, 1998).

İlköğretim kurumlarında uygulanabilecek olan beden eğitimi ve spor etkinlikleri, çocukların motor beceri ve yeteneklerinin geliştirilebilmesi, olumlu davranışların kazandırılabilmesi, yetişkinlik döneminde, sporu alışkanlık haline getirip aksatmadan sürdürebilmeleri ve sağlıklı olabilmeleri yönünden önemlidir (Yenal ve ark.,1999).

Spor ve beden eğitimi ferdin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktördür (Erkal,1982, Aktaran; Kishalı, 1999).

Bu zamana kadar, beden eğitimi derleriyle ilgili yapılan çalışmalarda öğrenci ve öğretmenler ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Uygulanan anketlerde; beden eğitimi dersinin işleniş şekli, süresi, ankete katılanların kişisel bilgileriyle ilgili mukayeseler yapılmıştır. Yapılan çalışmada, öğrenci ve öğretmenler üzerinde farklı anketler uygulanmıştır. Anketlerde yukarıda belirtilen bilgilerin yanı sıra, ders hedeflerinin gerçekleşme düzeylerini, derse katılan öğrencilerde meydana gelen değişiklikleri içeren verilerin elde edilmesi ile beden eğitimi dersi genel ve özel amaçlarının gerçekleşme düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.1.Problem Cümlesi

İlköğretim okullarında uygulanan beden eğitimi ders hedefleri gerçekleşmekte midir?

1.2.Alt Problemler

- 1) Haftalık beden eğitimi ders süreleri yeterli midir ?
- 2) Öğrencilerin beden eğitimi dersini sevmeme sebepleri nelerdir?
- 3) Beden eğitimi dersinden sonra öğrencilerde yorgunluk olur mu? Yorgunluk hissi ile cinsiyet arasında farklılıklar var mıdır?
- 4) Beden eğitimi dersi sosyal ilişkilerin gelişmesinde daha etkili midir?
- 5) Beden eğitimi dersi aracılığıyla öğrenciler yeni bir spor dalı öğrenebilir mi?
- 6) Öğrencilerin ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersi etkili olmuş mudur?
- 7) Beden eğitimi dersi ile kişide varolan bir yetenek ortaya çıkarılabilir mi?
- 8) Okullarda yeterli ders araç ve gereci var mıdır?
- 9) Öğretmenler öğretim yöntemlerini ne kadar kullanmaktadır?
- 10) Öğretmenler müfredat konularını ne şekilde planlarına almaktadır?
- 11) Bayram öncesi yapılan hazırlıklar ders konularının işlenmesini etkiler mi?
- 12) Ders dışı egzersizlerin planlanmasında daha çok nelere dikkat edilmektedir?
- 13) Okul idareleri okullarındaki sportif faaliyetlere destek vermekte midir?
- 14) Bir bölgede her spor branşından beden eğitimi öğretmenlerin görevli olması ile ders kalitesinde ve spor adına mevcut durumdan farklılıklara sebep olur mu?

1.3.Hipotezler

- 1) Haftalık beden eğitimi ders süreleri yeterli değildir.
- 2) Öğrenciler daha çok müfredat konularının sıkıcı gelmesinden dolayı dersi sevmemektedirler.
- 3) Beden eğitimi dersinden sonra yorgunluk hissi rahatsız edici boyutta olmamaktadır; fakat kız öğrenciler erkeklere oranla daha fazla yorgunluk hissetmektedirler.
- 4) Beden eğitimi dersi sosyal ilişkilerin gelişmesinde diğer derslere oranla daha etkilidir.
- 5) Beden Eğitimi dersi öğrencilerin yeni bir spor dalı öğrenmelerine sebep olmaktadır.
- 6) Beden eğitimi dersi öğrencilerin şu anki ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde etkili olmuştur.
- 7) Beden eğitimi dersi kişide var olan fakat daha önce bilinmeyen yeteneklerin ortaya çıkarılmasında etkilidir.
- 8) İlköğretim okullarının bir çoğunda beden eğitimi ders araç gereci yeterli düzeyde değildir.
- 9) Beden eğitimi dersinde, öğretmenler daha çok gösteri ve komut yöntemlerini tercih etmektedir.
- 10) Öğretmenler müfredat konularını planlara alırken daha çok bildikleri konulara öncelik verirler.
- 11) Bayram öncesi hazırlık çalışmaları planda belirtilen konuların işlenmesini olumsuz etkilemektedir.
- 12) Ders dışı spor çalışmaları yapılırken daha çok okul takımlarının çalıştırılmasına öncelik verilmektedir.
- 13) Okul idareleri sportif faaliyetlere yeterli desteği vermemektedir.
- 14) Bir bölgede, her spor branşından beden eğitimi öğretmenlerinin görevli olması sonucu; beden eğitimi ders hedeflerine daha çabuk ulaşılır; ayrıca sporcu sayısında ve spor çeşitliliğinde daha fazla artışlar olur.

1.4.Sayıtlar (Varsayımlar)

- 1) Anketlerin uygulanmasında 8. sınıf öğrencilerinin, okullarında daha deneyimli ve tecrübeli oldukları düşünülerek, daha doğru cevaplar verecekleri varsayılmıştır.
- 2) Öğrencilerin ve öğretmenlerin hepsinin soruları aynı şekilde anladıkları varsayılmıştır.
- 3) İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin tüm ilköğretim öğrencilerini temsil ettikleri varsayılmıştır.

1.5.Sınırlamalar

Öğrenci anketleri; Samsun il merkezi ve ilçelerinde ki 10 farklı okulda okuyan 139'u kız, 161'i erkek olmak üzere toplam 300 öğrenciye uygulanmıştır. Öğretmen anketleri ise Samsun il merkezi ve ilçelerinde görev yapan 22'si bayan, 71i erkek olmak üzere toplam 93 beden eğitimi öğretmenin verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Antrenman: Belirli bir sistem içinde hedeflenen sportif performansı elde etmek amacıyla bir program çerçevesinde, sportif performans öğelerini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmaların tümüne denir.

Beceri: Bireyin fiziksel ve psikolojik çaba göstererek bir işi kolaylıkla ve ustalıkla yapabilmesidir.

Çabukluk: Kasların mümkün olan en kısa zaman içerisinde dış dirençlere vücut yada vücudun bir kısmının direncine rağmen eklemleri harekete geçirebilme yeteneğidir.

Dayanıklılık: Çalışmanın kalitesini düşürmeksizin durağan veya dinamik bir yüklenmeyi olabildiğince uzun süre yapabilme yeteneğidir.

Hareketlilik: Eklemlerin her yönde en uygun şekilde hareket edebilme yeteneğidir.

Koordinasyon: Amaca yönelik bir harekette iskelet, kaslar ile merkezi sinir sisteminin uyum inde çalışması ve etkileşimine denir.

Motor Beceri: Deneyim ve öğrenmenin etkisi ile doğru olarak yapılan bir yada bir grup harekettir.

Motor Gelişim: Fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın isteme bağlı hareketlilik kazanmasıdır.

Motor Öğrenme: Deneyim ile bir hareketin öğrenilmesine bağlı olarak performansta meydana gelen ilerlemeyi ifade eder.

Performans: Bir fiziksel aktivite sırasında, o fiziksel aktivitelerin getirdiği fizyolojik, biyomekanik ve psikolojik verime denir.

Psikomotor Gelişim: Fiziksel yapıda ve sinir-kas işlevlerindeki değişim süreçlerini inceler. Yaşam boyu devam eden bir süreç olup, motor becerilerde azalma yada yeni bir becerinin kazanılması gibi tüm fiziksel değişmelerle ilgilenir.

Spor Fizyolojisi: Ani veya uzun süre egzersiz yapıldığında meydana gelecek değişikliklerin, bir sporcunun antrenmanına nasıl uygulanacağı, sporcunun performansını nasıl geliştirebileceği konularını inceler.

Sürat: Sinir sisteminin hareketlilik temeline bağlı olarak, kas sisteminin hareketleri en kısa zaman içerisinde yapabilme yeteneğidir.

Teknik: Belirli bir sportif hareketin amacına en uygun ve en ekonomik şekilde gerçekleştirilmesidir.

Taktik: Bireysel ve takım çalışmalarında kendi rakibin performansı ile çevre koşulları üzerine kurulmuş planlı davranışlardır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. EĞİTİM:

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik davranışlar meydana getirme sürecidir (Ertürk,1984).

Eğitim: Çoğu zaman kelime anlamı ile ferdin sosyalleşmesi, hemcinslerine benzer ve topluma faydalı üyenin hazırlanması anlamına gelir (Hesapçıoğlu, 1992).

Eğitim: Öğretim aracılığı ile bireyin davranışında istendik yönde ve bir dereceye kadar kalıcı değişimler meydana getirme sürecidir (Demirhan, 1992, Aktaran; Çiçek ve ark., 2002).

İnsan davranışlarında bilgi, beceri, anlayış, ilgi ve kişilik nitelikleri yönünden belirli gelişmeler sağlamak amacıyla yürütülen etkinlikler sistemidir (Başoğlu, 1995).

Eğitim: Seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin (özellikle okulun) etkisi altında sosyal yeterlilik ve optimum bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreçtir (Good, 1959, Aktaran; Çamlıyer ve ark., 2002).

2.2.BEDEN EĞİTİMİ:

Beden Eğitimi: Sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir (Yalçın, 1995).

Beden Eğitimi: Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişmesini sağlamaktır (Özdemir, 2000).

Beden Eğitimi: Vücut yapı ve fonksiyonunu geliştirmeyi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmeyi sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve sosyal faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik şekilde kullanmayı, dolayısı ile organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemidir (Haywood,1986, Aktaran; Karakuş, 2001).

Beden Eğitimi; Büyük kas etkinlikleri aracılığıyla bireyin bedensel, ruhsal, toplumsal bütünlüğünü zedeledikten kişinin toplum yararına en iyi şekilde yetiştirme eğitimidir (Yavaş ve İlhan, 1997, Aktaran; Mirzeoğlu ve ark.,2002).

2.3. SPOR:

Spor: Vücutu bedenini genel durumuna uygun antrenmanlarla sağlamlaştırmak, çevikleştirmek amacıyla yapılan çalışmaların bütünüdür (Şengül, 1996, Aktaran; Özdemir, 2000).

Spor: Vücutun gücünü ve çevikliğini sürdüren 'irade kudretini' artıran bilinçli bir araçtır (Sel, 1993).

Spor: Başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacını içerir. Bunun için bedensel açıdan daha yetenekli olanların seçilmesi ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirilmeleri gerekir. Spor gerçek anlamda başarı gücünün artırılması ve kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun çabalardır (Aracı, 2001).

2.4. TÜRK MİLLİ GİTİMİNİN AMAÇLARI:

Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini ,

2.4.1. (Değişik: 16/06/1983-2842 K/1. md.) Atatürk İnkılap ve İlkelerine ve Anayasada ifadesi bulunan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı: Türk Milletinin milli, insani, ahlaki, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2.4.2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarında dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak.

2.5. BEDEN EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI:

Atatürk ilkeleri ve İnkılapları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır.

- 1- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- 2- Milli bayramların ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme.
- 3- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve davranışlar edinebilme.
- 4- Temel sağlık kuralları, ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- 5- Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarının spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.
- 6- Dostça oynama ve yarışma kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
- 7- Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- 8- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
- 9- Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
- 10- Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
- 11- Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
- 12- Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gerektiği gibi kullanabilme.
- 13- Bütün organ ve sistemlerin seviyelerine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.
- 14- Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
- 15- İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
- 16- Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- 17- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.

18- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi, beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.

(18 Ocak 1982 Gün ve 2104 Sayılı Tebliğler Dergisi)

2.6. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN ÖZEL AMAÇLARI:

- Kişilerin fiziksel gelişmelerine yani fizyolojik kapasite ve özelliklerin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olma.
- Sağlıklı olabilme için yaşama alışkanlıkları kazandırma.
- Çok çeşitli motor becerileri geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırma.
- Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.
- Çevresine uyum sağlamaya yardımcı olma.
- İyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıklar kazandırmasına yardımcı olma.
- Grup ve takım etkinlikleri yoluyla başkaları ile sosyal ilişkilerde bulunarak onlarla anlaşabilme ve dolayısıyla sağlıklı bir işbirliği yapabilmeyi geliştirme.
- İyi bir lider ve aynı zamanda iyi bir izleyici olabilme ve sorumluluklar kabul edebilme özellikleri geliştirebilme.
- Spor etkinlikleri arasında kendine güvenerek ve bilinçli olarak hareket etmesini sağlama.
- Kurallara uyma yani kurallar geliştirme ve duruma göre kurallarda değişiklik yapmanın önemini kavrama.
- Başkalarına karşı dürüst, hoşgörülü ve saygılı olmayı geliştirme.
- Kendini gerçekleştirme, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyıp sınırlılıklarını bilme.
- Kendine güven duyma ve davranışlarını kontrol edebilme.
- Demokratik bir ortamda başkaları ile yarışmak ve sonuçta yenmek veya yenilmek gibi durumlarla karşılaşarak deneyim kazanma.
- Boş zamanlarını yararlı bir biçimde kullanmayı amaçlama (Tamer,1987).

2.7. BEDEN EĞİTİMİNİN FİZİKSEL GELİŞİME ETKİSİ:

Eğitimin başka hiçbir alanı fiziksel gelişime katkıda bulunmaz. Kaslar, kemikler ve eklemler vücudun hareket etmesini sağlarlar, hareketlerde bunların (kemik,kas ve eklemlerin) daha güçlü ve dayanıklı olmasına yardımcı olur. Yani, bedensel etkinlikler normal kas ve kemik gelişimi için zorunlu olmaktadır. Aynı zamanda beden eğitimi etkinlikleri, kemik özgül ağırlığını ve bağ dokularının esnekliğini artırarak bunları baskı ve gerginliklere karşı güçlendirir. Beden eğitimi etkinlikleri düzenli olarak yapıldığında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını ve buna bağlı olarak iç organlarının fonksiyonlarını güçlendirir. Böylece organizmanın değişen şartlara daha kolay uyum sağlaması ve yorgunluğa karşı koyma gücü artar. Ayrıca insan sağlığı için zararlı olan fazla kiloların atılmasında etkili olması, ileri yaşlarda görülebilecek kalp ve dolaşım rahatsızlıkları önlemesi, onları iyileştirmesi bakımından beden eğitimi etkinliklerinin önemi büyüktür. Büyük kas etkinlikleri sağlıklı ve mutlu yaşamın temelidir (M.E.B., 1973).

Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemi insan sağlığını tehdit eden fazla kiloların atılmasına katkıda bulunduğu gibi sakatlıkları ve özellikle kalp ve dolaşım sisteminde görülebilecek rahatsızlıkların önlenmesi ve iyileştirilmesi bakımından tartışılmayacak kadar büyüktür. Beden eğitimi ve spor programlarının temelini, becerilerin geliştirilmesi oluşturur. Bu yolla bireyin bir bütün olarak gelişmesine katkıda bulunulabilir (Özdemir, 2000).

2.8. BEDEN EĞİTİMİNİN PSİKO-MOTOR GELİŞİME ETKİSİ:

Psiko-motor gelişim genel olarak vücut kontrolü ile koordinasyonunun gelişmesi demektir. Bu gelişim sonucu çocuk daha zarif, daha kolay ve daha verimli bir biçimde hareket eder. Sportif beceriler araç olup esas olan bireyin bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır. İlkokul çağında kazanılan beden eğitimi becerilerinin büyük bir kısmı çocukların yaşam boyu değerlendirilebilmeleri için araç olarak kullanılabilir (Kishalı,1999).

Motor becerilerin gelişimi bireyin zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimi ile ilişkilidir. Bu boyutlar birbirinden bağımsız olarak gelişemezler. Bireyin motor

becerilerdeki yeteneği konusunda kendisini yeterli hissetmesi, onu fiziksel etkinlik ve spora katılmada güdüleyecek; böylece fiziksel ve psikolojik olarak uyumlu bir birey olma şansını artıracaktır (Özer, 2000).

Dayanıklılık antrenmanlarına en uygun dönem ergenlik dönemidir. Özellikle vücut ağırlığı, boy uzunluğu ve vücut hacminin artışı gibi kondisyonel özelliklerinde artmasında ekilidir. 13-14 yaş antrenmana elverişlilik ve uyum için en ideal dönemdir. Bu dönemde yapılacak çalışmaların ileriki dönemler için temel olacağı unutulmamalıdır (Günay, Yüce,2001;Konter,1997, Aktaran; Tutkun, 2002).

Gelişme çağında kontrollü kuvvet antrenmanı uygulanmasında önemli avantajlar bulunmaktadır. Çünkü hiçbir antrenman gelişme çağındaki kadar etkili olamaz.bu çağlarda ihmal edilen antrenmanın daha sonra telafisi hemen hemen mümkün değildir (Günay, Yüce,2001, Aktaran; Tutkun, 2002).

Çocuğun büyümesine bağlı olarak çabukluğu ve koordinasyonu gelişir. Bu olay merkezi ve çevresel sinir sisteminin gelişimine bağlıdır. Koordinasyon yeteneğinin en yoğun gelişim bölümü 7-11 yaş arasındadır.koordinasyon gelişiminin biyolojik gelişimi 12 yaşında tamamlanır. Çocuk yetiştirme yöntemleri ve eğitim uygulamaları motor becerilerin kendi kendine gelişebileceği izlenimini vermektedir. Yani duygu-devinim uyarınları sağlamada ve çocukların çevrelerini hareketle araştırma konusunda cesaretlendirmede yetersiz kalmaktadırlar. Motor becerilerin öğrenimi şansa bırakılmayıp üzerinde durulmalıdır (Küçük,1997;Acar, 2000, Aktaran; Tutkun, 2000).

Çocukların ilköğretim birinci devreden (6-8 yaş) ikinci devreye geçişte motor beceri ve yetenek gelişimlerinin optimal düzeyde sağlanamadığı, bu nedenle ilköğretim ikinci devre (9-11yaş) çocukların motor özelliklerinde belirgin bir yetersizliğin görüldüğü ve çocukların ilköğretim üçüncü devreye (6-8. sınıf) motor beceri ve yetenekleri tam olarak geliştirilemeden geçtikleri söylenebilir. Bu durumda Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçları, Atatürk İlkeleri ve İnkılapları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önüne alınarak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş bireyler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır biçiminde belirtilen, Beden Eğitiminin ve dolayısıyla da Genel Eğitimin amaçlarının gerçekleştirilemediği düşünülebilir (Yenal ve ark., 1999).

2.9. BEDEN EĞİTİMİNİN ZİHİNSEL GELİŞİME ETKİSİ:

Fiziksel etkinlikler zihinsel gelişime şu şekilde katkıda bulunurlar;

-Fiziksel beceriler çocuğun beyni ile kasları arasında bir koordinasyon kurmasını gerektir. Beceri öğrenmek, zihnin uyanık ve hazır olmasını aynı zamanda çaba sarf edilmesini gerektirir.

-Düşünmek sadece fiziksel becerilerin öğrenilmesi ile olmayıp aynı zamanda bu becerilerin öğrenilmesinde gerekli bilgileri de kapsar. Bu bilgiler ise kuralların, tekniklerin, yöntemlerin ve kullanılan terimlerin öğrenilmesi ile ilgilidir. Bütün bu bilgiler hareketin tanımının iyi yapılabilmesi ve yapılan hareketin öneminin daha iyi anlaşılması için gereklidir.

-Çocuklar fiziksel etkinlikler yoluyla sağlıklı, güzel vücut hareketleri ve alıştırmalarıyla yaşamlarındaki önemini kavrarlar. Sağlıklı olmanın ve fiziksel uygunluğun değerini ve bunların nasıl geliştirilerek korunduğunu öğrenirler (Kishalı,1999).

2.10. BEDEN EĞİTİMİNİN SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİME ETKİSİ:

Gerek grup halinde gerekse kişisel olarak fiziksel etkinliklere katılmanın çocuğun bedeni gelişiminde olduğu kadar kişisel gelişimi üzerinde de olumlu, yapıcı etkisi vardır. Etkinliklerin demokratik ortam içerisinde yapılması ile çocuklarda demokratik değerler gelişir. Bu değerleri şöyle sıralayabiliriz (Tamer, 1987):

-Yapılan etkinlikler sırasında çocuklar birlikte çalışmayı öğrenir.

-Çocukların birbirleriyle karşılıklı ilişki içinde olmaları onlarda arkadaşlık duygularının gelişmesinde yardımcı olur.

-Çocuklar üyesi bulunduğu grup arkadaşları ile işbirliği yaparak birlikte çalışabilme becerisi kazanırlar.

Büyüme gelişme değerlendirildiğinde, erkeklerde 6-12, kızlarda 6-10 yaş arası devreler büyüme ve gelişme açısından yavaş yavaş seyreden bir devre olarak karşımıza çıkarken her iki cinsten de büyüme hemen hemen aynı seviyededir (Haywood, 1993, Aktaran; Karakuş, 2001).

Hızlı büyüme yaşı kızlarda 10,5 ve 13 yaşları arasında ortaya çıkarken erkeklerde 12,5 ve 15 yaşları arasında görülmektedir (Muratlı 1991). Yani her iki cinsten boy artışı 12-15 yaşları arasında hızlanır ve gelişim evresinin tamamlanmasından itibaren giderek yavaşlar ve sonuçta durur (Özer, 1990).

Fizyolojik yönden bakıldığında, çocuklukta yapılan egzersizin 8. yaştan itibaren çocukların gelişim seviyesi dikkate alınarak yapılmasında bir sakınca görülmemektedir. Çocukların iyi antrene edilebilirliği 8. yaştan itibaren başlar. Bu yaşlarda uygun sürelerde antrenman, kalp kasının büyümesini sağlar. Bu sırada kapasite artışı da gözümlenir. Bunun yanında 9 yaş altı çocukların yarışmalara sokulması oldukça sakıncalı olabilir. Ağır antrenmanlar ortopedik rahatsızlıklar meydana getirebilir (Sivrikaya, 1999).

2.11. YAŞ GURUPLARINA GÖRE GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

2.11.1. 6-8 YAŞ (I-II SINIF) GELİŞİM ÖZELLİKLERİ:

1. Organlar arasında orantı yoktur.
2. Büyüme, kol ve bacakların boyuna uzaması biçimindedir.
3. Büyük kaslar ile büyük eklemler arasında koordinasyon sağlanmaya başlamıştır.
4. Büyük ve küçük kaslar arasında koordinasyon zayıftır.
5. Küçük kasları gelişim içerisinde (parmak, bilek hareketleri....)
6. Boyda hızlı gelişim gösteren çocuklarda iskelet bozukluğu görülebilir.
7. Sevgiyi paylaşmaktan hoşlanmaz.
8. Duygusal durumları bir biri ardına çok çabuk gelişir.
9. Dikkati kısa süreli ancak gelişme halindedir.
10. Atılgan ve çok hareketlidir
11. Teorik bilgidan çok, hareketin içinde olmayı ister.
12. Yanılmış olmaktan ve kusurluk görülmekten hoşlanır (Özer, 2000).

2.11.1.1. Beden Eğitimi Uygulamaları

1. Büyük kas gruplarına yönelik; kısa süreli yürüyüş, koşu, tırmanma, sıçrama, denge v.b. taklit, dramatize ve oyun biçiminde faaliyetler.
2. Kısa süreli şarkılı oyunlar.
3. Sonucu değerlendirilebilen ve ödüllendirilebilen grup halindeki kısa süreli eğlenceli yarışmalar.
4. Tüm süresi 30 dakikayı geçmeyen ve aralarda yeterince dinlenme verilen etkinlikler.
5. Vücut bozukluklarını düzeltici hareketlerin dışında ayrıca dinamik duruş ve hareketlere başlı başına yer verilmelidir.
6. Yalnızca küçük kasların kullanımını gerektiren hareketlerden kaçınılmalıdır.
7. Duruş bozukluklarını düzeltici değerdeki çalışmaya yer verilmelidir.
8. Açık havada geziler yapılmalı ve dersler daha çok açık hava da düzenlenmelidir.
9. Derslerin ya da faaliyetlerin sonunda, öğrencilerin dinlenme ve dış ortama uyum sağlamasına özen gösterilmelidir (Çöndü, 1999).

2.11.2. 8-10 YAŞ (III-IV SINIF) GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

1. Küçük kasların gelişimi hızlanmıştır.
2. Sinir, kas ve eklem koordinasyonu sağlanmaya başlanmıştır.
3. Boyuna büyüme yavaş, enine büyüme daha hızlıdır.
4. Kas ve organ gücü gelişimi arasında uyum sağlanmıştır. Dönemin sonunda vücut ve hareket gelişimi yönünden 'çocukluk olgunluğuna' ulaşılır.
5. Erkekler kızlara oranla biraz daha dayanıklı ve kuvvetlidir.
6. Dikkatin gelişimi sürer. Yoğun dikkat gerektiren konularda 20-25 dakika, ilgi alanında ise daha uzun süre çalışabilir.
7. Gerçekçi düşünmeye başlamıştır. Başkaları ile olan ilişkilerini gerçek yönleri ile görür, kendini geliştirebilir.
8. İlişkilerinde dürüst olmaya duyarlıdır.
9. Görev ve sorumluluğa ilişkin davranışları gelişim içerisindedir.
10. Beden ve ruh sağlığı arasında ki denge sağlanmıştır.
11. Yorgunluğunun farkına varmaz (Aşçı,1995).

2.11.2.1. Beden Eğitimi Uygulamaları

1. Tüm kas ve eklemler için; hareketlilik, beceriklilik, çabukluk ve denge geliştirici hareketler.
2. Ritmik ve müzikli hareketler.
3. Eğlenceli grup yarışmaları.
4. Basketbol, voleybol, yüzme v.b. spor dallarının tekniğe yönelik başlangıç çalışmaları.
5. Duruş bozukluklarını düzeltici değerdeki çalışmalar.
6. Açık havada geziler düzenlenmeli ve dersler açık havada yapılmalı.
7. Derslerin veya faaliyetlerin sonunda, öğrencilerin dinlenmelerine ve dış ortama uyum sağlamalarına özen gösterilmelidir (Aracı, 2001).

2.11.3. 10-11 YAŞ KIZ, 10-12 YAŞ ERKEK (V-VI SINIF) GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

1. Organlar ve sistemler arasında uyum sağlanmıştır.
2. Hareketleri doğru ve çabuk kavrar. Sportif etkinliklerde verimlilik dönemindedir.
3. Dikkati büyüklerinkine yakın sürelidir.
4. Kendine güvenlidir.
5. Öğrenme isteği çok yüksektir.
6. Eleştiriye açıktır. Başkalarını gerçekçi yönde eleştirebilir.
7. Dönemin sonunda büyüme hızı artar ve vücuttaki değişiklikler başlar
(Sevim, 1995).

2.11.3.1. Beden Eğitimi Uygulamaları

1. Çabukluk, beceriklilik ve hareket gelişimine yönelik çalışmalar.
2. Bileşik ve bağlantılı hareket serileri.
3. Becerilerini sergileyeceği, eğlenceli takım oyun ve yarışmalar
4. Ritm ve tempo çalışmaları
5. Halk oyunları ve dansları.

6. Açık hava gezileri ve yürüyüşleri.
7. Çalışmalardan sonra çocuğun dinlenmesine ve dış ortama uyum sağlamasına özen gösterilmelidir (Çöndü, 1999).

2.11.4. 12-14 YAŞ (VII-VIII SINIF) GELİŞİM ÖZELLİKLERİ:

1. Hızlı bir büyüme ve gelişme dönemidir. Kollar ve bacaklar hızlı ve vücudun diğer bölümlerine göre oransız büyüme içerisinde. Eller ve ayaklar 14. yaşın sonunda alabileceği büyüklüğe ulaşmak üzerindedir.
2. Cinsel olgunlaşma başlamıştır. Tüy ve kıllar çoğalır, ses değişir, cinsel organlar gelişir.
3. İç salgı bezlerinin faaliyeti artmıştır. Aşırı terleme olur, yüzde ergenlikler çıkar.
4. Eleştirilmekten hoşlanmaz, öfkeli ve saldırgandır. Duygusal dengesizliklerini sevgide de belli eder.
5. Kalp ve dolaşım sistemindeki gelişim normal seyrini sürdürür.
6. Kız çocuklarındaki büyüme, erkek çocuklara oranla bir yıl öndedir.
7. Bazen çok hareketli, bazen çok tembeldir. Kolay yorulur, bu durumunu istemeyerek kabullenir, ancak buna uymaz (Yalçın, 1995).

2.11.4.1 . Beden Eğitimi Uygulamaları

1. İyi duruş alışkanlığı kazandırıcı ve omurga arızalarını giderici hareketler yaptırılmalıdır.
2. Karma olarak takım oyunları ve yarışmalar düzenlenmelidir.
3. Bir önceki dönemdeki motorik özelliklere ek olarak hafif kuvvet ve dayanıklılık çalışmaları yapılmalıdır.
4. Halk oyunları, dans, gezi, izcilik etkinliklerine yer verilmelidir.
5. Bilinen hareketler, teknik yönden daha da iyileştirilmelidir.
6. Üst düzeyde koordinasyon gerektiren hareketlerden kaçınılmalıdır.
7. Yüklenmelerde bireysel gelişim göz önüne alınmalıdır.
8. Bu dönemin özellikleri ve bireyler üzerindeki etkileri uygun biçimde açıklanmalıdır.

9. Sorumluluk yükleyici görevler verilmeli, başarılarını sergileme imkanı tanınmalıdır (Aşçı, 1995).

2.12. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA GENEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

2.12.1. Gösteri Yöntemi:

Öğrenmede, öğrencinin daha başarılı olabilmesi için işitme duyusuna hitap yanında gösteri yoluyla görme duyusuna da hitap edilmelidir. Eğitim ve öğretimde göze ve kulağa aynı anda hitap edecek şekilde, bir işin, bir hareketin nasıl yapılacağını göstermek için uygulanan tekniğe gösteri yöntemi adı verilir. Öğrenmede görme duyusunun % 75'lik, işitmenin ise % 13'lük payı vardır. Bu nedenden dolayı öğrenmede gösteri yöntemi daha etkili ve kalıcı olmaktadır. Bu yöntemle bir hareketin model olarak öğretilmesinde, başarılı olabilmek için hareketin yeterince algılanıp algılanmadığının tam olarak bilinmesi gerekir. Görsel olarak yapılan öğretimde hareketlere sözel işaret, semboller verilmesi öğrenmeyi kolaylaştırır. Bunun için gösteri yöntemi komut yöntemi ile bağlantılı olarak uygulanır. Öğretimde gösteri tekniğinin uygulanması öğrencinin dikkatini çeker, motivasyonunu artırarak, hareketin standartlarını, sırasını, gövde parçalarının birbiri ile ilişkilerini belirler ve hareketin görüntüsünü verir. Gösteri yöntemi, gösteri, açıklama, uygulama ve değerlendirme olarak dört aşamada uygulanır.

Gösteri yöntemi ile öğretmen bir konuyu öğretirken aşağıdaki yolu izleyebilir.

1. Öğretmen sınıf seviyesine göre hareket sırasını ve organizasyonunu belirler.
2. Daha önce çekilmiş resim, fotoğraf, film, video gibi yardımcı kaynak araçlarından da faydalanarak teknik hareketi izleme imkanı ve ortamı sağlayabilir.
3. Öğretmenin teknik hareketi uygulamalı olarak yapar, gösterir ve bilgi verir.
4. Öğretmenin harekete başlama zamanını, hareketin ritim ve temposunu belirler.
5. Çalışmalar sonunda gerekirse sınıf seviyesine göre gruplar oluşturulabilir.
6. Öğrenciler öğretmen gözetiminde hareketleri çalışırlar.
7. Öğretmen düzeltme ve pekiştirmeler yapar.
8. Öğretmen sınıf seviyesine göre değerlendirme yapar (Ferah,Yavaş,1995).

2.12.2. Komut Yönetimi

Komut yöntemine klasik yöntemde denilmektedir. Bu yöntemde öğretmen bütün etkinliklerle ilgili kararları verir; öğrenci ise öğretmen tarafından verilen kararları izleyerek kendinden istenenleri yapar. Bir başka deyişle öğrenciler öğretmenin vereceği komuta göre davranır. Öğrenciler dinlemek, anlamak ve kendilerinden istenilenleri yapma rolü üstlenmişlerdir. Komut verildiği anda istenilen yapılır. Öğrencilerin dikkati belli noktalara kolaylıkla çekilebilir ve çeşitli komutlarla (ses, işaret veya düdük vs.) gerektiğinde öğrenciler durdurularak düzeltmeler yapılabilir. Bu yöntemde dersin başında harekete başlamak için uyarıcı komut verilir. Ders süresinin bitiminde verilen komutla öğrenciler belli bir düzende toplanıp seramoni ile ders bitirilir.

Komutla öğretim yönteminin kullanıldığı bir sınıfta öğrenci kendisine anlatılan veya gösterilen hareketi model alıp, onu taklit etmeye çalışır. Bu yöntemde sürekli aynı şekilde komut verilmesi, hareketlerin aşırı olarak tekrarlanması öğrencilerin yorulmasına ve sıkılmasına neden olur.

Bu yöntemle bir hareketi öğretirken aşağıdaki sıra takip edilebilir.

1. Öğretmen hareket sırasını , süresini ve dozajını sınıf seviyesine göre ders organizasyonu yapar (15 şnav , 10 dakika koşu , 20 mekik gibi nerede nasıl yapılacağına karar verir).
2. Öğretmen hareketi görsel olarak yaparak gösterir. Hareket sırasını ve ritmini, süresini ve bitimini belirler.
3. Öğrenciler hareketi öğretmenin açıklayıp gösterdiği sıraya göre aynı anda yaparlar.
4. Öğretmen, hareketleri ile ilgili çeşitli uyarıcı motivasyon teknikler kullanır.
5. Öğretmen, bireysel ve tüm sınıfa ait düzeltmeleri yapar.
6. Öğretmen, önceden belirlediği standartlara göre değerlendirme yapar (İlhan, Yavaş, 1997, Aktaran; Mirzeoğlu ve ark., 2002).

2.12.3. Görevle Öğretim (Alıştırma) Yöntemi

Bu yöntemde ağırlık yapılan etkinliğe verilir. Burada öğrenciler kullanacakları araçlar ve hareketlerle ilgili olarak bilgi edinebilir ve yeterince alıştırma yapmaya zaman ayırabilirler. Öğretmen bu yöntemde öğrencilerin gelişimlerine katkıda bulunmak ve onların karar verme sürecine katılmalarını sağlayarak ve kendi üzerinde olan bazı görevleri öğrencilere aktarır. Ders öncesinde ki hazırlık aşamasında, konu üzerinde kontrolün sağlanması, dersin düzenli yürümesi için gerekli düzenlemenin yapılması, disiplin sağlanması, uygulama aşamasında da bütün karar alma görevleri öğretmenin üzerindedir. Sınıf yerleşimi sağlandıktan sonra konuyu anlatır, açıklar, gösterir. Bu şekilde komut yöntemini andırır fakat bu noktadan sonra komutla öğretim den farklı olarak konu öğrencilere bir kez sunulduktan sonra öğrenciler harekete başlama süresinde, ritim ve sayıda , hareketlerin bitimi süresinde, ara vermekte serbesttirler. Burada ritim ve kontrol tamamen her öğrencinin kendindedir. Bu yöntem öğretmenle öğrenci arasında, öğrenci ile çalışmalar arasında ve öğrencilerin kendileri arasında yeni ilişkiler yaratır. Yapılacak hareketler öğrencilerin seviyesine, yetenek, fizik kapasitesine, bilgi ve beceri düzeylerine uygun olmalıdır. Alıştırma yöntemi aşağıdakiler dikkate alınarak yapılmalıdır;

1. Yapılacak hareketler sınıf seviyesine uygun olmalıdır.
2. Her hareketin ne kadar sürede çalışılacağı, asıl hareketlerin yanında yardımcı hareketlerin de belirlenmesi gerekir.
3. Yapılacak hareketler hakkında bilgi verilmesi gerekir.
4. Grubun faaliyete geçme süresini, gruptaki her öğrenci kendi belirler .
5. Alıştırmayı yapan öğrenciye gözlemci öğrenci tarafından performansı ile ilgili dönüt verilir.
6. Öğrenciler bu çalışmayı yaparken öğretmen gruplar arasında dolaşarak yardımda ve düzeltmelerde bulunabilir. Düzeltmeler tüm gruplar durdurulur ve toplu olarak yapılır.
7. Öğretmen önceden belirlenen standartlara göre değerlendirme yapar (Kasap, Günışık, 1992).

2.12.4.Eşli Çalışma (İş Birliğine Dayalı) Yöntemi

Bu yöntemde öğrenciler birbirleri ile eşleştirilerek çalışmaya katılırlar. Çalışmalarda her eş belli bir görevi yerine getirir . Eşlerden biri istenen hareketi yapar ve hareketle ilgili kararları verirken diğeri hareketleri izler öğretmenin verdiği ölçütlere uygun olarak eşinin performansı hakkında bilgi verir. Çalışma sırasında eşlerin görevlerini sürekli olarak değişmesi gerekir. Bu yöntemde öğretmen, ders öncesi kararları verir ve performans ölçütlerini öğrenciye aktarır. Değerlendirmeyi bu yöntemde gözlem yapan öğrenci yerine getirir. Öğretmen eşlerin çalışmaları sırasında gözlem yapan öğrencilerin ne ölçüde başarılı olduklarını izler. Gerekliğinde düzeltmelerin yapılması için uyarılarda bulunur. Bu yöntem uygulanırken eşlerden biri uygulayıcı, diğeri gözlemci olur. Eşli çalışma yönteminde öğrencilerin sosyal gelişimleri en üst seviyeye yükselir. Buna bağlı olarak fiziksel gelişimleri de üst düzeyde gerçekleşir. Bu yöntemle çalışırken öğrencilerin boylarının, kilolarının, yeteneklerinin, algılama ve anlaşabilme gibi özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yöntem araç- gerecin sınırlı olduğu kalabalık sınıflarda kolaylıkla uygulanabilir. Eşli çalışma yöntemi aşağıdakiler dikkate alınarak yapılmalıdır.

1. Öğretmen konu ile ilgili yapılacak çalışmalarını inceler.
2. Kullanılan araç-gereç sayısı dikkate alarak yeterli olmadığı takdirde ders öncesi öğrencilerin temin etmesini sağlar.
3. Gözlem kartlarını hazırlar.
4. Etkinlik ile ilgili görevleri, uygulayıcı, gözlemci ve kayıt edicinin görevlerini açıklar.
5. Gözlem kartlarının nasıl kullanılacağını açıklar ve ilgili öğrencilere açıklar.
6. Yapılacak hareketleri açıklar ve gösterir.
7. Hazır olan öğrenciler harekete başlarlar. Öğretmen görevli öğrencileri kontrol eder.
8. Öğrencilerin rollerinin değiştirilmesi için zamanı gelince haber verilmelidir.
9. Öğretmen öğrencilerin tüm rolleri aldıktan sonra sınıfa bir sonraki alıştırma sunar.
10. Öğretmen, gözlem kartlarında öğrencilerin değerlendirmesini yapar (Hesapçıoğlu,1992).

2.12.5. Kendini Değerlendirme (Kontrol) Yöntemi:

Bu yöntemde öğrenciler, öğretmenin belirlediği ölçütlere göre kendi yaptıkları hareketlerin değerlendirilmesini yaparlar. Böylece kendi performanslarının düzeyiyle ilgili kararlara varırlar. Kendi performans gelişimlerini belirlemek için yaptıkları hareketleri öğretmenin belirttiği ölçütlerle karşılaştırırlar. Bu yöntemde öğretmenin görevi öğrencilerin kendilerini doğru olarak değerlendirmelerine yardımcı olmaktır; fakat burada öğretmen, öğrencilerin performansları ile ilgili herhangi bir değerlendirmede bulunmaz. Öğretmen burada öğrencilere komut verme yerine performansları ile ilgili bir takım sorular sorarak onların kendilerini doğru olarak değerlendirmelerine yardımcı olur. Kontrol yönteminde öğrenciler kendi başlarına çalışırlar. Kendi performanslarını geliştirmeyi amaçladıkları için etkinliğin uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili karaları da kendileri verirler. Kendini değerlendirme yöntemi hareketin yapılmasından çok hareket sonunda elde edilen sonucu değerlendirmek için kullanılır. Bu yöntemde öğretmenin yapacaklarını şu şekilde sıralayabiliriz;

1. Öğretmen, konu seçimi, organizasyon ve çeşitli programları hazırlar.
2. Bu programları açıklar ve gösterir.
3. Gözlem ve düzeltmelerde bulunur.
4. Her öğrenci bu programları bağımsız çalışır.
5. Öğretmen, gerektiğinde değerlendirme yapar.
6. Hangi hareketin yapılacağına karar verir.
7. Öğretmen, hareketi yapamayan öğrenciye basamaklamalarla yardımcı olur.
8. Bu yöntemde öğrenciler kendi kendilerine değerlendirme yaparlar, ancak öğretmen gerektiğinde hangi safhalarda öğrencilere yardım edeceğine önceden karar verir (Mosston, Sar, 2000).

2.12.6. Katılım Yöntemi:

Bu yöntemle öğrencilerin çalışmalara katılmalarında daha serbestlik tanınması nedeni ile öğrenciler tarafından daha ilgi çekici ve caziptir. Bu yöntemde öğretmen, öğrencilerin çalışmalarında bağımlı olacakları bir ölçüt öne sürmez. Bu sebeple hiçbir öğrenci belli bir ölçüte bağlı olarak etkinlikte bulunma zorunluluğu olmayacağı için

yapılacak çalışmaya katılmaktan kaçınmaz. Üstelik her öğrenciye başarılı olmaları için eşit imkanlar verilir. Bunun sonucu olarak öğrencilerin performanslarında görülen farklılıklar önemli değildir. Bu yöntemde önemli olan çalışmalara bütün öğrencilerin katılımlarını sağlamaktır. Bu yöntem öğrencilerin bireysel farklılıklarını da göz önünde bulundurur. Bütün öğrencilerin kabul gören çalışmalara değişik düzeylerde katılma fırsatını verir. Burada öğretmen, öğrencilere önerilerde bulunmayıp, öğrencilerin performansları ile ilgili sorularına cevap verir. Burada öğretmen hareketin süresini, tekrarı, niteliği ile ilgili hazırlıkları, bireysel farklılıkları göz önüne alarak esnek bir çalışma hazırlar. Hareketlerin nitelik ve nicelik yönünden sabit bir ölçüleri yoktur. Katılım yönteminde bir öğretmenin izlemesi gereken yolu şu şekilde sıralayabiliriz;

1. Yapılacak çalışmaları öğrencilerin seviyelerine göre ve başarısız öğrencileri motive edecek bir hazırlık yapar.
2. Yapılacak çalışmaların organizasyonunu öğrencilerin yapmasını sağlar.
3. Öğrenciler öğrenme süresi içinde bağımsız bırakılır ve disiplin sınıfın sorumluluk düzeyine göre ayarlanır.
4. Öğrencilerin çalışmalarda yapacağı görevleri açıklar ve tanıtır, ancak başlama işareti vermez, öğrenci kendi istediği anda başlar.
5. Öğrenci hareketi kendi becerisine uygun olarak yapar, öğretmenle doğrudan iletişim kurar ve bu nedenle öğretmen öğrenciyi daha fazla izleyebilir.
6. Öğretmen çalışmalar ile ilgili geri bildirim verebilir.
7. Öğrenciler yapabilecekleri hareketleri seçtiği için kendi kendilerini değerlendirme içerisindedirler, bu sebeple öğretmen farklı değerlendirme ölçüt ve kalıpları hazırlayabilmelidir (Mosston, Sar, 2000).

2.12.7. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi:

Bu yöntemde öğrenciler, çevrelerini keşfedebilme, sorunlara çözüm bulabilme, değişen şartlara karşı esnek olabilme, onlara karşı uyum gösterebilme ve bu değerler hakkında kararlar verebilme şansına sahiptirler. Bu yöntem öğretmenin geleneksel davranışında iki değişikliği gerektirir. Bunlardan birisi, komut verme yerine soru sorması ve bu sorunun cevabını kesinlikle söylememesidir. Aksi takdirde öğrencinin zihinsel etkinlikte bulunması durur. Diğer bir şekli ise öğretmen, öğrencilerin

verecekleri cevabı yada gösterecekleri tepkiyi mutlaka beklemelidir. Bu nedenle öğretmen öğrenci arasında oldukça ince zihinsel ve duygusal iletişimin bu yöntemle oluşturulduğu görülür. Bu yöntemin özünde öğrencide bilişsel bir rahatlık yaratıp, öğrencinin bu rahatsızlıktan kurtulması için çözüm yolları aramasını sağlamaktır (Mosston, Sar, 2000).

Öğrencilerin merakla ilgili duygularını harekete geçirerek yaratılan belirsizlikler, öğrenciyi bıktırarak kadar zor, sıkımayacak kadar da kolay olmamalıdır. Öğretmen öğrencilere düz cümleler yerine soru cümleleri ve ip uçları ile birlikte vererek istenilen sonucun bulunmasını sağlamalıdır. Bu sorular öğrencilerin zihinsel ve gelişim düzeylerine uygun olmalıdır. Öğrencilere verilen problemler onların motor gelişim dönemlerinin özellikleriyle tutarlı ve bu dönemlerin amacına ulaşmasını sağlayacak özelliklerde olmalıdır.

Yönlendirilmiş buluş yöntemine göre öğretmenin izlemesi gerekenleri şu şekilde sıralayabiliriz.

1. Öğretmen öğrencilerde merak uyandırmak istediği konu üzerinde soru şekillerine ve öğrenme basamaklarını sırayla belirler.
2. Hazırlanan bu sorular öğrencilere yol gösterici ve başarılı olmalarını sağlayacak ip uçlarıyla birlikte, onların seviyelerine uygun olmasına dikkat eder.
3. Öğretmen bir üst basamağı bir önceki basamakta verilen cevaba göre düzenler.
4. Soruyu sorduktan sonra öğrencinin cevabını bekler ve geri bildirimler verir.
5. Öğrencinin yanlış cevaplar vermesi durumunda ip uçları vererek doğru cevabı bulmaya yönlendirir.
6. Öğretmen her basamakta verilen her doğru cevaplara olumlu cümlelerle pekiştirir ve her sorunun değerlendirilmesini yapar (Hesapçioğlu,1992).

2.12.8. Problem Çözme Yöntemi

Bu yöntemde problemler öğrencilerin yaşadığı ortamdan seçilir. Akıl yürütme yöntemleri ile çözüme varılır. Bu yöntemde öğrenciler, verilen problem için birden fazla çözüm yolları bulabilirler. Bu sebeple öğretmene düşen görevler, öğrencilere birden çok çözümü yada cevabı olan problemler vermektir. Problem çözme etkinliği öğrencileri motive edici bir nitelik kazandırır. Çünkü öğrenciler verilen bir problem için birden

fazla çözüm yolunu var olduğunu fark ederek yoğun bir çalışma içine girerler. Dolayısıyla problemler öğrencilerin seviyelerine göre olmalıdır. Bu yöntemle öğrenci birçok çözümü olan problemi kendi kendine çözmek durumundadır. Bu sayede sporda her zaman yeni buluşlar olabileceği ve buna bağlı olarak da sürekli yeni gelişmeler olacaktır. Bu yöntemde öğretmenin izlemesi gerekenleri şu şekilde sıralayabiliriz.

1. Öğretilecek konu hakkında karar verir ve çözümü olan problemleri belirler.
2. Problemlerin çözümünü önceden tahmin ederek kullanılacak araç- gereçlerin dağıtımı ve sınıf organizasyonu ile ilgili kararları verir.
3. Öğrencilere problemleri yazılı ve sözlü olarak sunar ve süre verir.
4. Sınıfın ve araç - gereçlerin dağıtımı ile ilgili organizasyonu dağınık düzende olacak şekilde yer almalarını sağlar.
5. Her öğrencinin çalışmalara kendisinin başlamasını bekler ve her zaman olumlu eleştirilerde bulunur.
6. Önceden belirlenen çözüm yollarına göre öğretmen öğrencinin her problem araştırmasında verdiği ip uçlarıyla kendisini değerlendirmeye yardımcı olur (Hesapçioğlu,1992, Mosston, Sar, 2000).

3. MATERYAL ve METOD

Bu çalışma, Samsun ili ve ilçelerindeki 10 okulda uygulanmıştır. Bu okulların 4'ü il merkezinde, 6'sı da 5 farklı ilçede bulunmaktadır.

Anketlere 139'u kız, 161'i erkek toplam 300 öğrenci; 22'si bayan, 71'i erkek toplam 93 Beden Eğitimi Öğretmeni katılmıştır.

Verilerin Toplanması

Konu ile ilgili daha önceden yapılmış anket formları ve kaynaklar taranarak bilgi toplanmıştır.

Verilerin oluşturulması amacı ile öğretmenlere ve öğrencilere ayrı ayrı olmak üzere ankete soruları geliştirilmiştir. Öğrencilere 19 soruluk, öğretmenlere ise 27 soruluk anket hazırlanmıştır. Anketlerde; öğrenci ve öğretmenlere kişisel bilgilerini, beden eğitimi dersine bakış açılarını içeren ortak sorular oluşturulmuştur. Öğretmenlere ise ek olarak; müfredat programı, planların yapılması ve ders içerisindeki tutumlarına yönelik farklı sorular sorulmuştur.

Anketler dağıtıldıktan sonra öğrenci ve öğretmenlere anketlerle ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır. Bazı sorularda birden fazla işaretleme yapabilecekleri de belirtilmiştir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Bilgisayarda SPSS for Windows 7,5 paket istatistik programında verilerin uygun dağılımda olduğu belirlendikten sonra frekansların (f), yüzdelerin (%), ki-kare değerlerine bakılarak istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığına bakılmıştır. İstatistik değerlendirilmesinde anlamlılık düzeyi; $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. İstatistiksel değerlendirmeler, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İstatistik Bölümünden uzman kişilerden yardım alınarak yapılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Öğrencilere Uygulanan Anketlerin İncelenmesi

Tablo 4.1.1. Ankete Katılan Öğrencilerin Okul Dağılımı

Anketlerin Uygulandığı Okullar	(f)	(%)
Terme Cumhuriyet İ.O.	30	10,0
19 Mayıs Atatürk İ.O.	43	14,3
Samsun Bayındır İ.O.	30	10,0
Seyfi Demirsoy İ.O.	26	8,7
Ladik 100. Yıl İ.O.	29	9,7
Ladik Atatürk İ.O.	29	9,7
Bafra 30 Ağustos İ.O.	29	9,7
Samsun Ticaret ve Sanayi Odası İ.O.	30	10,0
Samsun Milli Eğitim Vakfı İ.O.	27	9,0
Vezirköprü Atatürk İ.O.	27	9,0
Toplam	300	100,0

Tablo 1' de anketlerin uygulandığı okullar ve öğrenci sayıları, Terme Cumhuriyet İlköğretim Okulundan (İ.O.) 30 öğrenci (% 10), 19 Mayıs Atatürk İ.O.'dan 43 öğrenci (% 14,3) , Bayındır İ.O.'dan 30 öğrenci (% 10), Seyfi Demirsoy İ.O.'dan 26 öğrenci (% 8,7), Ladik 100. Yıl İ.O.'dan 29 öğrenci (% 9,7), Ladik Atatürk İ.O.'dan 29 öğrenci (% 9,7), Bafra 30 Ağustos İ.O'dan 29 öğrenci (% 9,7), Ticaret ve Sanayi Odası İ.O.'dan 30 öğrenci (%10) , Milli Eğitim Vakfı İ.O.'dan 27 öğrenci (% 9,0), Vezirköprü Atatürk İ.O.'dan 27 öğrenci (% 9,0) oranında bulunmuştur.

Tablo 4.1.2. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyetleri Dağılımı

Cinsiyet	(f)	(%)
Kız	139	46,3
Erkek	161	53,7
Toplam	300	100

Tablo 2’de ankete katılanların 139’u (% 46,3) kız, 161’i (% 53,7) erkek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.3. Ankete Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Dağılımları

Spor Kulübünde Spor Yapmıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	38	12,7
Hayır	262	87,3
Toplam	300	100,0

Tablo 3’te ankete katılan öğrencilerden herhangi bir spor kulübünde spor yaptığını belirten 38 (% 12,7) öğrenci, spor yapmadığını belirten 262 (% 87,3) öğrencinin olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.4. Ankete Katılan Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersini Sevme Durumları Dağılımı

Beden Eğitimi Dersini Seviyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	279	93,1
Hayır	21	6,9
Toplam	300	100,0

Tablo 4’te ankete katılan öğrencilerin 269’u (% 89,7) beden eğitimi dersini seviyorum, 20’si (% 6,7) kısmen seviyorum, 11’i (% 3,7) sevmiyorum cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 4.1. 5.Beden Eğitimi Dersini Sevmeme Sebepleri Dağılımı

Beden Eğitimi Dersini Sevmeme Sebebi	(f)	(%)
Konular Sıkıcı Geliyor	14	4,7
Öğretmeni Sevmiyorum	4	1,3
Spor İlgimi Çekmiyor	6	1,7
Derste Çok Fazla Yoruluyorum	4	1,3
Hareketleri Yapamayınca Arkadaşlarım Alay Ediyor	7	2,6
Öğretmeni Sevmiyorum-Spor İlgimi Çekmiyor	7	2,3
Konular Sıkıcı-Fazla Yoruluyorum-Diğerleri	1	0,3
Konular Sıkıcı-Fazla Yoruluyorum	2	0,7
Öğretmeni Sevmiyorum-Arkadaşlar Alay Ediyor	3	1,0
Konular Sıkıcı-Fazla Yoruluyorum-Arkadaşlar Alay Ediyor	2	0,7
Spor İlgimi Çekmiyor-Fazla Yoruluyorum-Arkadaşlar Alay Ediyor	1	0,3
Konular Sıkıcı-Öğretmeni Sevmiyorum-Spor İlgimi Çekmiyor- Fazla Yoruluyorum - Arkadaşlar Alay Ediyor -Diğerleri	13	4,3
Spor İlgimi Çekmiyor-Fazla Yoruluyorum	2	0,7
Konular Sıkıcı-Arkadaşlar Alay Ediyor	2	0,7
Öğretmeni Sevmiyorum-Spor İlgimi Çekmiyor-Fazla Yoruluyorum	1	0,3
Spor İlgimi Çekmiyor-Arkadaşlar Alay Ediyor	2	0,7
Fazla Yoruluyorum-Arkadaşlar Alay Ediyor	2	0,7
Konular Sıkıcı-Öğretmeni Sevmiyorum-Arkadaşlar Alay Ediyor	2	0,7
Konular Sıkıcı-Öğretmeni sevmiyorum-Fazla Yoruluyorum	1	0,3
Konular Sıkıcı-Öğretmeni Sevmiyorum-Spor İlgimi Çekmiyor	1	0,3
Konular Sıkıcı-Spor İlgimi Çekmiyor-Fazla Yoruluyorum	1	0,3
Beden Eğitimi Dersini Seviyorum	222	74,0
Toplam	78	26,0
Genel Toplam	300	100,0

Tablo 5'te ankete katılan öğrencilere beden eğitimi dersini sevmeme sebepleri sorulmuştur. Öğrencilerin 222'si (% 74) beden eğitimi dersini seviyorum, 13'ü (% 4,3) konular sıkıcı geliyor, 3'ü (% 1,0) öğretmeni sevmiyorum, 5'i (% 1,7) spor ilgimi çekmiyor, 3'ü (% 1,0) derste çok fazla yoruluyorum, 7'si (% 2,3) hareketleri yapamayınca arkadaşlarım alay ediyor, 4'ü (% 1,3) diğerleri, 7'si (% 2,3) öğretmeni sevmiyorum-spor ilgimi çekmiyor, 1'i (% 0,3) konular sıkıcı-fazla yoruluyorum-

diğerleri, 2'si (% 0,7) konular sıkıcı-fazla yoruluyorum, 3'ü (% 1,0) öğretmeni sevmiyorum-arkadaşlar alay ediyor, 2'si (% 0,7) konular sıkıcı-fazla yoruluyorum-arkadaşlar alay ediyor, 1'i (% 0,3) spor ilgimi çekmiyor-fazla yoruluyorum-arkadaşlar alay ediyor,13'ü (% 4,3) konular sıkıcı-öğretmeni sevmiyorum-spor ilgimi çekmiyor-fazla yoruluyorum - arkadaşlar alay ediyor –diğerleri, 2'si (% 0,7) spor ilgimi çekmiyor-fazla yoruluyorum, 2'si (% 0,7) konular sıkıcı-arkadaşlar alay ediyor, 1'i (% 0,3) öğretmeni sevmiyorum-spor ilgimi çekmiyor-fazla yoruluyorum, 2'si (% 0,7) spor ilgimi çekmiyor-arkadaşlar alay ediyor, 2'si (% 0,7) fazla yoruluyorum-arkadaşlar alay ediyor 2'si (% 0,7) konular sıkıcı-öğretmeni sevmiyorum-arkadaşlar alay ediyor, 1'i (% 0,3) konular sıkıcı-öğretmeni sevmiyorum-fazla yoruluyorum, 1'i (% 0,3) konular sıkıcı-öğretmeni sevmiyorum-spor ilgimi çekmiyor, 1'i (% 0,3) konular sıkıcı-spor ilgimi çekmiyor-fazla yoruluyorum yanıtlarını verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.6. Beden Eğitimi Dersinden Sonra Yorgunluk Durumu Dağılımı

Beden Eğitimi Dersinden Sonra Yorgunluk Durumu	(f)	(%)
Evet	31	10,3
Bazen	62	20,7
Hayır	207	69,0
Toplam	300	100,0

Tablo 6'da beden eğitimi dersinden sonra öğrencilerin, 31'inin (% 10,3) yorulduğunu, 62 tanesinin (% 20,7) bazen yorulduğunu, 207'sinin (% 69,0) yorulmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.7. Beden Eğitimi Dersinin İşlenme Yeri Dağılımı

Beden Eğitimi Dersini Nelerde İşliyorsunuz?	(f)	(%)
Bahçede	264	88,0
Sınıfta	10	3,3
Spor Salonu veya Çok Amaçlı Salonda	26	8,7
Toplam	300	100,0

Tablo 7’de beden eğitimi dersini öğrencilerin, 264’ünün (% 88,0) bahçede, 10’unun (% 3,3) sınıfta , 26’sının (% 8,7) spor salonu veya çok amaçlı salonda işledikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.8.Okullarında Beden Eğitim Öğretmeninin Olup Olmadığı Dağılımı

Beden Eğitimi Öğretmeni Var mı?	(f)	(%)
Evet	300	100,0
Hayır	0	0
Toplam	300	100,0

Tablo 8’ de anketin uygulandığı bütün okullarda beden eğitimi öğretmenin olduğu 300 (% 100,0) anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.9.Sporla Uğraşmak Dersleri Olumsuz Yönde Etkiler mi? Sorusunun Dağılımı

Sporla Uğraşmak Dersleri Olumsuz Etkiler mi?	(f)	(%)
Evet	15	5,0
Kısmen	41	13,7
Hayır	244	81,3
Toplam	300	100,0

Tablo 9’da öğrencilere sporla uğraşmak dersleri olumsuz yönde etkiler mi sorusunu yöneltilmiştir. Evet 15 (% 5,0), kısmen 41 (% 13,7), hayır 244 (% 81,3) olarak bulunmuştur.

Tablo 4.1.10.Ders Araç - Gereçlerinden Yeteri Kadar Faydalanabilme Dağılımı

Araç-Gereçlerden Yeteri Kadar Faydalanabilme	(f)	(%)
Evet	178	59,3
Kısmen	86	28,7
Hayır	36	12,0
Toplam	300	100,0

Tablo 10’da ‘beden eğitimi derslerinde araç-gereçlerden yeteri kadar faydalanabiliyor musunuz?’ sorusunun dağılımında 178 (% 59,3) evet, 86 (% 28,7) kısmen, 36 (%12,0) hayır olarak bulunmuştur.

Tablo 4.1.11.Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin İlişkilerinin Gelişmesinde Daha Etkili Olduğuna İnanma Dağılımı

Beden Eğitimi Dersi İlişkilerin Gelişmesinde Daha Etkili midir?	(f)	(%)
Evet	167	55,7
Kısmen	73	24,3
Hayır	60	20,0
Toplam	300	100,0

Tablo 11’de beden eğitimi dersinin öğrencilerin ilişkilerinin gelişmesinde daha etkili olduğuna inanma sorusuna evet 167 (% 55,7), kısmen 73 (% 24,3), hayır 60 (% 20,0) olarak bulunmuştur.

Tablo 4.1.12.Beden Eğitimi Derslerinize‘ 4.ve 5. Sınıfta Beden Eğitimi Öğretmeni Geldi mi?’ Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

4. ve 5. Sınıfta Derslere Beden Eğitimi Öğretmeni Geldi mi?	(f)	(%)
Evet	34	11,3
Kısmen	40	13,3
Hiç Gelmedi	226	75,3
Toplam	300	100,0

Tablo 12’de ‘4.ve 5. Sınıfta beden eğitimi derslerinize beden eğitimi öğretmeni geldi mi?’ sorusuna verilen yanıtlar incelendi. Buna göre; evet 34 (%11,3), kısmen 40 (%13,3), hiç gelmedi 226 (% 75,3) olarak bulunmuştur.

Tablo 4.1.13.Beden Eğitimi Dersinde Serbest Oyun İçin Ayrılan Zaman Dağılımı

Serbest Oyun İçin Ayrılan Zaman	(f)	(%)
15 – 20 dakika	34	11,3
25 – 30 dakika	27	9,0
40 dakika	175	58,3
80 dakika	64	21,3
Toplam	300	100,0

Tablo 13'te beden eğitimi dersinde serbest oyun için ayrılan zamanı sorusuna öğrencilerin 34'ü (% 11,3) 15 – 20 dakika arasını, 27'si (% 9,0) 25 – 30 dakika arasını, 175'i (% 58,3) bir ders saatini, 64'ü (% 21,3) iki ders saatini işaretlediği görülmüştür.

Tablo 4.1.14.Öğretmenin Ders İçerisinde Herkese Eşit Davranışlarda Bulunması Dağılımı

Öğretmenin Ders İçerisinde Herkese Eşit Davranışlarda Bulunması	(f)	(%)
Evet	231	77,0
Kısmen	33	11,0
Hayır	36	12,0
Toplam	300	100,0

Tablo 14'te öğrencilere öğretmenin ders içerisinde herkese eşit davranışlarda bulunması sorusuna öğrencilerin; 231'i (% 77,0) evet, 33'ü (% 11,0) kısmen, 36'sı (% 12,0) hayır seçeneklerini işaretledikleri görülmüştür.

Tablo 4.1.15.Beden Eğitimi Dersi Sayesinde Yeni Bir Spor Dalı Öğrenilmesi Dağılımı

Beden Eğitimi Dersi Sayesinde Yeni Bir Spor Öğrenilmesi	(f)	(%)
Evet	172	57,3
Hayır	127	42,3
Toplam	299	99,7
Cevapsız	1	0,3
Genel Toplam	300	100,0

Tablo 15'te 'beden eğitimi dersi sayesinde öğrendiğiniz yeni bir spor dalı var mı?' sorusuna öğrencilerin; 172'si (% 57,3) evet, 127'si (% 42,3) hayır, 1'inde (% 0,3) işaretleme yapmadığı görülmüştür.

Tablo 4.1.16. Beden Eğitimi Dersinde İşlenen Spor Konularının Dağılımı

Beden Eğitimi Dersinde İşlenen Spor Konuları	(f)	(%)
Takım Sporları	54	18,0
Atletizm	5	1,7
Mücadele Sporları	1	0,3
Folklorik Konular	2	0,7
Takım Sporları-Atletizm	120	40,0
Takım Sporları-Atletizm-Folklorik Konular	28	9,3
Takım Sporları-Atletizm-Mücadele Sporları-Folklorik Konular	53	17,7
Takım Sporları-Atletizm-Mücadele Sporları	26	8,7
Takım Sporları-Mücadele Sporları-Folklorik Konular	8	2,7
Atletizm-Mücadele Sporları-Folklorik Konular	1	0,3
Takım Sporları-Mücadele Sporları	2	0,7
Toplam	300	100,0

Tablo 16'da beden eğitimi dersinde işlenen spor konularına öğrencilerin 54'ü (% 18,0) takım sporları, 5'i (% 1,7) atletizm, 1'i (% 0,3) mücadele sporları, 2'si (% 0,7) folklorik konular, 120'si (% 40,0) takım sporları-atletizm, 28'i (% 9,3) takım sporları-atletizm-folklorik konular, 53'ü (% 17,7) takım sporları-atletizm-mücadele sporları-folklorik konular, 26'sı (% 8,7) takım sporları-atletizm-mücadele sporları, 8'i (% 2,7) takım sporları-mücadele sporları-folklorik konular, 1'i (% 0,3) atletizm-mücadele sporları-folklorik konular, 2'si (% 0,7) takım sporları-mücadele sporları seçeneklerini işaretledikleri görülmüştür.

Tablo 4.1.17.Şu An ki İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisinin Dağılımı.

İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmede Beden Eğitimi Dersinin Etkisi	(f)	(%)
Evet	154	51,3
Kısmen	64	21,3
Hayır	82	27,3
Toplam	300	100,0

Tablo 17’de ‘şu an ki ilgilendiğiniz spor dalına yönelmenizde beden eğitimi dersinin etkisi var mı?’ sorusuna öğrencilerin, 154’ü (% 51,3) evet, 64’ü (% 21,3) kısmen, 82’si (% 27,3) hayır seçeneklerinde işaretlemeler yapmışlardır.

Tablo 4.1.18.Herhangi Bir Spor Dalındaki Bilgi ve Becerilerin Öğrenilmesi Dağılımı

Herhangi Bir Spor Dalındaki Yeteneklerin Öğrenilme Biçimi	(f)	(%)
Beden Eğitimi Derslerinde	204	68,0
Spor Kulüplerinde	38	12,7
Sokaklarda	46	15,3
Diğerleri	12	4,0
Toplam	300	100,0

Tablo 18’de ‘herhangi bir spor dalındaki yeteneklerinizi aşağıdakilerin hangisinde öğrendiniz?’ sorusuna öğrencilerin; 204’ü (% 68,0) beden eğitimi derslerinde, 38’i (% 12,7) spor kulüplerinde, 46’sı (% 15,3) sokaklarda, 12’si (% 4,0) diğerleri seçeneklerini işaretledikleri görülmüştür.

Tablo 4.1.19.Beden Eğitim Dersi Sayesinde Bilinmeyen Bir Yeteneğin Ortaya Çıkması Dağılımı

Beden Eğitimi Dersi Sayesinde Bilmediğiniz Bir Yeteneğiniz Ortaya Çıktı mı?	(f)	(%)
Evet	195	65,0
Hayır	105	35,0
Toplam	300	100,0

Tablo 19’da ‘beden eğitimi dersi sizde varolan fakat daha önce bilmediğiniz bir sportif özelliğinizin ortaya çıkmasında etkili oldu mu?’ sorusuna öğrencilerin; 195’i (% 65,0) evet, 105’i (% 35,0) hayır cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 4.1.20.Cinsiyet İle Herhangi Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Arasındaki İlişkinin Dağılımı

Cinsiyet	Herhangi Bir Spor Kulübünde Spor Yapma					
	Evet		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Kız	8	5,8	131	94,2	139	100,0
Erkek	30	18,6	131	81,4	161	100,0
Toplam	38	12,7	262	87,3	300	100,0

0,001 p<0,05

Tablo 20’de, cinsiyet ile herhangi bir spor kulübünde spor yapma arasında ki ilişkiye bakılmıştır. Kız Öğrencilerin 8’i (% 5,8) evet, 131’i (% 94,2) hayır, erkek öğrencilerin 30’u (% 18,6) evet, 161’i (% 81,4) hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Tablo 4.1.21.Cinsiyet ile Beden Eğitimi Dersini Sevmeye Arasında ki İlişkinin Dağılımı

Cinsiyet	Beden Eğitimi Dersini Seviyor musunuz?							
	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Kız	118	84,9	12	8,6	9	6,5	139	100
Erkek	151	93,8	8	5,0	2	1,2	161	100
Toplam	269	89,7	20	6,7	3,7	11	300	100

0,021 p<0,05

Tablo 21’de, cinsiyet ile beden eğitimi dersini sevmeye arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Kız Öğrencilerin 118’i (% 84,9) evet, 12’si (% 8,6) kısmen, 9’u (% 6,5) hayır, erkek öğrencilerin 151’i (% 93,8) evet, 8’i (% 5,0) kısmen, 2’si (% 1,2) hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Tablo 4.1.22.Cinsiyet ile Beden Eğitimi Dersinden Sonra Yorgunluk Hissi Arasındaki İlişkinin Dağılımı

Cinsiyet	Beden Eğitimi Dersinden Sonra Yorgunluk Hissediyor musunuz?							
	Evet		Bazen		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Kız	12	8,6	100	71,9	27	19,4	139	100
Erkek	19	11,8	107	66,5	35	21,7	161	100
Toplam	31	10,3	207	69,0	62	20,7	300	100

0,537 p>0,05

Tablo 22’de, cinsiyet ile beden eğitim dersinden sonra yorgunluk hissi arasındaki ilişki incelenmiştir. Kız öğrencilerin 12’si (% 8,6) evet, 100’ü (% 71,9) bezen, 27’si (% 19,4) hayır, erkek öğrencilerin 19’u (% 11,8) evet, 107’si (% 66,5) bazen, 35’i (%21,7) hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Tablo 4.1.23.İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi İle Her Hangi Bir Spor Dalındaki Bilgi ve Becerilerinizi Nerelerde Öğrendiniz Arasındaki İlişkinin Dağılımı

İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi	Her Hangi Bir Spor Dalındaki Bilgi ve Becerilerinizi Nerelerde Öğrendiniz?							
	Beden Eğitimi Derslerinde		Spor Kulüplerinde		Sokaklarda		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	120	77,9	20	13,0	14	9,1	154	100
Kısmen	42	65,6	8	12,5	14	21,9	64	100
Hayır	42	51,2	10	12,2	30	36,6	82	100
Toplam	204	68,0	38	12,7	58	19,3	300	100

0,000 p<0,05

Tablo 23’te, öğrencilerin ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkisi ile her hangi bir spor dalındaki bilgi ve becerilerini nerelerde öğrendikleri soruları arasındaki ilişki incelenmiştir. İlgilendiğiniz spor dalına yönelmenizde beden eğitimi dersinin etkisi sorusuna; evet diyen öğrencilerin 120’si (% 77,9), her hangi bir spor dalındaki yeteneklerini beden eğitimi derslerinde, 20’si (% 13,0) spor kulüplerinde, 14’ü (% 9,1) sokaklarda, kısmen diyenlerin 42’si (% 65,6) beden eğitimi derslerinde, 8’i (% 12,5) spor kulüplerinde, 14’ü (% 21,9) sokaklarda,

hayır diyenlerin 42'si (% 51,2) beden eğitimi derslerinde, 10'u (% 12,2) spor kulüplerinde, 30'u (% 36,6) sokaklarda öğrendikleri anlaşılmaktadır..

Tablo 4.1.24.İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi İle Beden Eğitimi Dersi Sayesinde Bilmediğiniz Bir Bilgi ve Becerinin Ortaya Çıkması Arasında İlişkinin Dağılımı

İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi	Beden Eğitimi Dersi Sayesinde Bilmediğiniz Bir Bilgi ve Becerinin Ortaya Çıktı mı?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	122	79,2	32	20,8	154	100
Kısmen	34	53,1	30	46,9	64	100
Hayır	39	47,6	43	52,4	82	100
Toplam	195	65,0	105	35,0	300	100

0,000 p<0,05

Tablo 24'te, öğrencilerin ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkisi ile beden eğitimi dersi sayesinde bilmedikleri bir becerinin ortaya çıkması arasındaki ilişki incelenmiştir. İlgilendiğiniz spor dalına yönelmenizde beden eğitimi dersinin etkisi sorusuna evet diyen öğrencilerin 122'si (%79,2), beden eğitimi dersi sayesinde bilmedikleri bir becerinin ortaya çıktığını, 32'si (% 20,8) bir becerinin ortaya çıkmadığını, kısmen diyenlerin 34'ü (%53,1) bir becerinin ortaya çıktığını, 30'u (% 46,9) bir becerinin ortaya çıkmadığını , hayır diyenlerin 39'u (% 47,6) bir becerinin ortaya çıktığını, 43'ü (% 52,4) bir becerinin ortaya çıkmadığı cevaplarını verdikleri anlaşılmaktadır.

4.2. Öğretmenlere Uygulanan Anketlerin İncelenmesi.

Tablo 4.2.1. Öğretmenlerin Cinsiyet Dağılımları

Cinsiyet	(f)	(%)
Bayan	22	23,7
Bay	71	76,3
Toplam	93	100,0

Tablo 1’de ankete 22 (% 22) bayan, 71 (%76,3) bay olmak üzere toplam 93 tane Beden Eğitimi Öğretmeni katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.2. Mezuniyet Ana Spor Branş Dağılımları

Mezuniyet Spor Branşı	(f)	(%)
Futbol	35	37,6
Voleybol	13	14,0
Hentbol	5	5,4
Basketbol	13	14,0
Atletizm	8	8,6
Diğerleri	19	20,4
Toplam	93	100,0

Tablo 2’de öğretmenlerin 35’inin (% 37,6) futbol, 13’ünün (% 14,0) voleybol, 5’inin (% 5,4) hentbol, 13’ünün (% 14,0) basketbol, 8’inin (% 8,6) atletizm, 19’unun (% 20,4) diğer spor branşlarında ihtisas aldıkları görülmüştür.

Tablo 4.2.3. Mesleki Kıdem Yılı Dağılımı

Mesleki Kıdem Yılı	(f)	(%)
0 – 5 yıl	36	38,7
6 – 10 yıl	39	41,9
11 – 15 yıl	14	15,1
16 yıl ve daha üstü	4	4,3
Toplam	93	100,0

Tablo 3’de öğretmenlerin 36’sının (% 38,7) 0 – 5 yıl, 39’unun (% 41,9) 6 – 10 yıl, 14’ünün (% 15,1) 11 – 15 yıl, 4’ünün (% 4,3) 16 yıl ve daha fazla görev yaptıkları anlaşılmıştır.

Tablo 4.2.4. Haftalık Beden Eğitimi Ders Süresinin Yeterliliği Dağılımı

Haftalık Beden Eğitimi Ders Süresi Yeterli midir?	(f)	(%)
Evet	15	16,1
Kısmen	24	25,8
Hayır	54	58,1
Toplam	93	100,0

Tablo 4’te haftalık ders süresi yeterliliği sorusuna öğretmenlerin 15’inin (% 16,1) evet, 24’ünün (% 25,8) kısmen, 54’ünün (% 58,1) hayır cevabını verdikleri görülmektedir.

Tablo 4.2.5.Yeterli Ders Araç – Gerecine Sahip Olma Durumunun Dağılımı

Yeterli Ders Araç - Gereciniz Var mı?	(f)	(%)
Evet	10	10,8
Kısmen	28	30,1
Hayır	55	59,1
Toplam	93	100,0

Tablo 5’te öğretmenlerin 10’unun (% 10,8) yeterli, 28’inin (% 30,1) kısmen yeterli, 55’inin (% 59,1) yetersiz ders araç-gerecine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 4.2.6.Ders Araç–Gereçlerinin Diğer Okullarla Ortak Kullanma Durumunun Dağılımı

Diğer Okullarla Ders Malzemelerini Ortak Kullanıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	19	20,4
Hayır	74	79,6
Toplam	93	100,0

Tablo 6' da ders malzemelerini öğretmenlerin 19'unun (% 20,4) ortak kullandığı, 74'ünün (% 79,6) malzemeleri diğer okullarla ortak kullanmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.7. Giyinme Odası Dağılımı

Okulunuzda giyinme odası var mı?	(f)	(%)
Evet	34	36,6
Hayır	59	63,4
Toplam	93	100,0

Tablo 7'de öğretmenlerin görev yaptıkları okulların 34'ünde (% 36,6) giyinme odası olduğu, 59'unda (% 63,4) ise olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.8. Spor Odası Dağılımı

Spor Odanız Var mı?	(f)	(%)
Evet	61	65,6
Hayır	32	34,4
Toplam	93	100,0

Tablo 8'de öğretmenlerin 61'inin (% 65,6) spor odasının olduğu, 32'sinin (%34,4) olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.9. Öğrencilerde İstendik Davranışların Oluşmasını Etkileyen Faktörlerin Dağılımı

Öğrenciler de İstendik Davranışların Oluşmasını Etkileyen Faktörler	(f)	(%)
Sınıf Mevcudu	1	1,1
Araç Gereç	1	1,1
Hava Şartları	2	2,2
Tesis-Öğretici-Sınıf Mevcudu-Araç,Gereç-Hava Şartları	34	36,6
Tesis-Araç,Gereç-Hava Şartları	19	20,4
Tesis-Öğretici-Sınıf Mevcudu	4	4,3
Tesis-Hava Şartları-Diğerleri	1	1,1
Tesis-Araç-Gereç	1	1,1
Tesis-Öğretici-Araç,Gereç-Hava Şartları	1	1,1
Tesis-Sınıf Mevcudu-Araç-Gereç	9	9,7
Tesis-Öğretici-Araç,Gereç	14	15,1
Tesis-Sınıf Mevcudu-Araç,Gereç-Hava Şartları	4	4,3
Öğretici- Hava Şartları	1	1,1
Öğretici-Sınıf Mevcudu-Araç,Gereç	1	1,1
Toplam	93	100,0

Tablo 9’da öğretmenlerin 1’i (%1,1) yalnız sınıf mevcudu, 1’i (%1,1) yalnız araç – gereci, 2’si (% 2,2) yalnız hava şartları, 34’ü (% 36,6) tesis-öğretici-sınıf mevcudu-araç,gereç-hava şartları, 19’u (% 20,4) tesis-araç,gereç-hava şartları, 4’ü (% 4,3) tesis-öğretici-sınıf mevcudu, 1’i (%1,1) tesis-hava şartları-diğerleri, 1’i (%1,1) tesis-araç-gereç, 1’i (%1,1) tesis-öğretici-araç,gereç-hava şartları, 9’ (% 9,7) tesis-sınıf mevcudu-araç-gereç, 14’ü (% 15,1) tesis-öğretici-araç-gereç, 4’ü (% 4,3) tesis-sınıf mevcudu-araç-gereç-hava şartları, 1’i (%1,1) öğretici- hava şartları, 1’i (%1,1) öğretici-sınıf mevcudu-araç , gereç cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 4.2.10. Ders İşlenişinde Kullanılan Öğretim Metotların Dağılımı

Ders İşlenişinde Kullanılan Öğretim Metotları	(f)	(%)
Eşli Çalışma Yöntemi	1	1,1
Katılım Yöntemi	1	1,1
Gösteri-Komut-Alıştırma-Eşli Çalışma-Kontrol-Katılım	2	2,2
Gösteri-Eşli Çalışma-Kontrol	12	12,9
Gösteri - Komut - Eşli Çalışma – Kontrol – Katılım - Yönlendirilmiş Buluş.	8	8,6
Gösteri-Alıştırma-Diğerleri	2	2,2
Komut-Eşli Çalışma-Katılım	3	3,2
Gösteri-Komut--Katılım	7	7,5
Gösteri - Komut - Alıştırma - Eşli Çalışma – Kontrol - Katılım-Problem Çözme - Diğerleri	5	5,4
Komut-Eşli Çalışma-Kontrol	1	1,1
Gösteri – Komut – Alıştırma – Eşli Çalışma – Kontrol – Katılım – Yönlendirilmiş Buluş – Problem çözme	14	15,1
Gösteri-Komut-Eşli Çalışma	1	1,1
Eşli Çalışma-Kontrol-Katılım	2	2,2
Gösteri-Komut-Alıştırma	6	6,5
Gösteri-Komut-Eşli çalışma	6	6,5
Gösteri – Alıştırma - Eşli Çalışma – Katılım – Yönlendirilmiş Buluş - Problem Çözme	1	1,1
Kontrol-Katılım-Problem Çözme	2	2,2
Komut-Alıştırma-Eşli Çalışma	4	4,3
Komut-Alıştırma-Katılım	2	2,2
Gösteri-Komut-Eşli Çalışma-Katılım	3	3,2
Gösteri-Eşli Çalışma-Yönlendirilmiş Buluş	2	2,2
Alıştırma-Eşli Çalışma-Yönlendirilmiş Buluş	1	1,1
Gösteri-Alıştırma-Eşli Çalışma	5	5,4
Eşli Çalışma-Katılım-Problem Çözme	1	1,1
Komut-Kontrol-Yönlendirilmiş Buluş	1	1,1
Toplam	93	100,0

Tablo 10’da öğretmenlerin;1’i (% 1,1) eşli çalışma yöntemi, 1’i (% 1,1) katılım yöntemi, 2’si (% 2,2) gösteri-komut-alıştırma-eşli çalışma-kontrol-katılım, 12’si (% 12,9) gösteri-eşli çalışma-kontrol, 8’i (% 8,6) gösteri - komut - eşli çalışma – kontrol – katılım - yönlendirilmiş buluş, 2’si (% 2,2) gösteri-alıştırma-diğerleri, 3’ü (% 3,2) komut-eşli çalışma-katılım, 7’si (% 7,5) gösteri-komut—katılım, 5’i (% 5,4) gösteri - komut - alıştırma - eşli çalışma – kontrol - katılım-problem çözme – diğerleri, 1’i (% 1,1) komut-eşli çalışma-kontrol, 14’ü (% 15,1) gösteri – komut – alıştırma – eşli çalışma – kontrol – katılım – yönlendirilmiş buluş – problem çözme, 1’i (% 1,1) gösteri-

komut-eşli çalışma, 2'si (% 2,2) eşli çalışma-kontrol-katılım, 6'sı (% 6,5) gösteri-komut-alıştırma, 6'sı (% 6,5) gösteri-komut-eşli çalışma, 1'i (% 1,1) gösteri - alıştırma - eşli çalışma - katılım - yönlendirilmiş buluş - problem çözme, 2'si (% 2,2) kontrol-katılım-problem çözme, 4'ü (% 4,3) komut-alıştırma-eşli çalışma, 2'si (% 2,2) komut-alıştırma-katılım, 3'ü (% 3,2) gösteri-komut-eşli çalışma-katılım, 2'si (% 2,2) gösteri-eşli çalışma-yönlendirilmiş buluş, 1'i (% 1,1) alıştırma-eşli çalışma-yönlendirilmiş buluş, 5'i (% 5,4) gösteri-alıştırma-eşli çalışma, 1'i (% 1,1) eşli çalışma-katılım-problem çözme, 1'i (% 1,1) komut-kontrol-yönlendirilmiş buluş yöntemi, öğretim metotlarını kullandıkları görülmektedir.

Tablo 4.2.11. Atatürkçülük Konularının Derslerde İşlenme Dağılımı

Atatürkçülük Konularının Derslerde İşlenme Şekli	(f)	(%)
Bayramlar Öncesi İşliyorum	22	23,7
Plana Aylara Göre Dağıtarak İşliyorum	36	38,7
Sınıf İçinde Ders İşlerken Alıyorum	5	5,4
Bayram Öncesi - Aylara Göre Dağıtarak	15	16,1
Bayram Öncesi - Plana Aylara Göre Dağıtarak - Plana Almam - Sınıf İçinde Ders İşlerken - Diğerleri	2	2,2
Bayramlar Öncesi - Plana Aylara Göre Dağıtıp - Diğerleri	1	1,1
Bayram Öncesi - Plana Aylara Göre Dağıtarak - Plana Almam - Sınıfta Ders İşlerken	1	1,1
Plana Aylara Göre Alarak - Sınıf İçindeki Derslerde	2	2,2
Bayramlar Öncesi - Sınıf İçinde ki Derslerde	9	9,7
Toplam	93	100,0

Tablo 11'de Atatürkçülük konularını öğretmenlerin; 22'si (% 23,7) bayramlar öncesi işliyorum, 36'sı (% 38,7) plana aylara göre dağıtarak işliyorum, 5'i (% 5,4) sınıf içinde ders işlerken alıyorum, 15'i (% 16,1) bayram öncesi - aylara göre dağıtarak, 2'si (% 2,2) bayram öncesi - plana aylara göre dağıtarak - plana almam - sınıf içinde ders işlerken - diğerleri, 1'i (% 1,1) bayramlar öncesi - plana aylara göre dağıtıp - diğerleri, 1'i (% 1,1) bayram öncesi - planda aylara göre dağıtarak-plana almam - sınıfta ders işlerken, 2'si (% 2,2) planda aylara göre alarak - sınıf içindeki derslerde, 9'u (% 9,7) bayramlar öncesi - sınıf içinde ki derslerde, işledikleri görülmektedir.

Tablo 4.2.12.Müfredat Konularının Yıllık Plana Nelere Dikkat Edilerek Alındığının Dağılımı

Müfredat Konularının Yıllık Plana Alınma Şekli	(f)	(%)
Bütün Konuları	5	5,4
Hava Şartlarına ve Malzemeye Göre Dağıtım	6	6,5
Bütün Konuları-Zorlandığım Konuları Az - Branş Konusunu Uzun – Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	2	2,2
Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım -diğerleri	1	1,1
Bildiğim Konuları-Bütün.Konuları Zorlandığım Konuyu Az -Branş Konusunu Uzun- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	11	11,8
Bütün Konuları- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım -diğerleri	4	4,3
Bildiğim Konular- Zorlandığım Konuyu Az Süre- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	3	3,2
Zorlandığım Konuyu Az Süre-Branş Konu Uzun- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	3	3,2
Bildiğim Konu-Branş Konuları Uzun- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	3	3,2
Bildiğim Konuları –Bütün konuları, Zorlandığım Konuyu Az -Branş Konularını Uzun- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım.-Diğerleri	6	6,5
Branş Konularına Uzun Zaman- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım -diğerleri	3	3,2
Bütün Konuları- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	16	17,2
Bütün Konular-Branş Konularına Uzun Zaman- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	9	9,7
Bildiğim Konular-Bütün Konular- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	7	7,5
Bildiğim Konuları -Bütün Konuları - Zorlandığım Konuyu Az - Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	2	2,2
Bildiğim Konular- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	2	2,2
Bildiğim Konular-Bütün Konular-Branş Konularına Uzun Zaman	2	2,2
Branş Konuları Uzun Zaman- Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	1	1,1
Bütün Konuları- Zorlandığım Konuyu Az - Hava Şartları ve Malzemeye Göre Aylara Paylaştırım	7	7,5
Toplam	93	100,0

Tablo 12’de öğretmenlerin 5’i (%5,4) bütün konuları, 6’sı (% 6,5) hava şartlarına ve malzemeye göre dağıtırim, 2’si (% 2,2) bütün konuları - zorlandığım konuları az - branş konuları uzun- hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 1’i (% 1,1) hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim- diğlerleri, 11’i (% 11,8) bildiğim konuları – bütün konuları - zorlandığım konuyu az - branş konuları uzun - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 4’ü (% 4,3) bütün konuları - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim - diğlerleri, 3’ü (% 3,2) bildiğim konular - zorlandığım konuyu az süre - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 3’ü (% 3,2) zorlandığım konuyu az süre - branş konuları uzun - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 3’ü (% 3,2) bildiğim konular - branş konuları uzun- hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 6’sı (% 6,5) bildiğim konular –bütün konular - zorlandığım konuyu az branş kon.uzun - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim - diğlerleri, 3’ü (% 3,2) branş konularına uzun zaman - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim - diğlerleri, 16’sı (% 17,2) bütün konuları - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 9’u (% 9,7) bütün konular - branş konularına uzun zaman - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 7’si (% 7,5) bildiğim konular - bütün konular - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 2’si (% 2,2) bildiğim konular - bütün konular - zorlandığım konuyu az - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 2’si (% 2,2) bildiğim konular - hava şartları ve malzemeye göre hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 2’si (% 2,2) bildiğim konular - bütün konular- branş konularına uzun zaman, 1’i (% 1,1) branş konuları uzun zaman - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim, 7’si (% 7,5) bütün konuları - zorlandığım konuyu az - hava şartları ve malzemeye göre aylara paylaştırim seçeneklerini işaretledikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.13.Bayram Hazırlık Çalışmaları Süresince Planda Belirtilen Konuların İşlenme Durumunun Dağılımı

Bayram Hazırlık Çalışmaları Süresince Planda Belirtilen Konuları İşleyebiliyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	24	25,8
Kısmen	42	45,2
Hayır	27	29,0
Toplam	93	100,0

Tablo 13'te bayram hazırlık çalışmaları süresince planda belirtilen konuları öğretmenlerin 24'ünün (% 25,8) işleyebildikleri, 42'sinin (% 45,2) kısmen işleyebildikleri, 27'sinin (% 29,0) işleyemedikleri görülmektedir.

Tablo 4.2.14.Görev Yapılan Okullarda 4. – 5. Sınıf Beden Eğitimi Derslerine Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gelip Gelmemeye Dağılımı

4. ve 5. Sınıf Beden Eğitimi Derslerine Beden Eğitimi Öğretmeni mi Geliyor?	(f)	(%)
Evet	40	43,0
Hayır	53	57,0
Toplam	93	100,0

Tablo 14'te 4. ve 5. sınıf beden eğitimi derslerine öğretmenlerin 40'ının (% 43,0) girdiği, 53'ünün (% 57,0) girmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.15.Yağışlı Havalarda Sınıf İçerisinde Eğitsel Oyun ve Cimmastik Yaptırma Dağılımı

Yağışlı Havalarda Sınıf İçerisinde Eğitsel Oyun ve Cimmastik Yaptırıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	51	54,8
Kısmen	32	34,4
Hayır	10	10,8
Toplam	93	100,0

Tablo 15'te öğretmenlerin 51'inin (% 54,8) yağışlı hava şartlarında sınıf içerisinde eğitsel oyun ve cimnastik yaptırdığı, 32'sinin (% 34,4) bazen yaptırdığı, 10'unun (% 10,8) yaptırmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.16. 'İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi' Sorusunun Dağılımı

İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi	(f)	(%)
Evet	65	69,9
Hayır	28	30,1
Toplam	93	100,0

Tablo 16'da ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkisi sorusuna öğretmenlerin 65'i (% 69,9) evet, 28'i (% 30,1) hayır cevabını verdikleri görülmektedir.

Tablo 4.2.17. İhtisas Konuları Haricindeki Konularda Verim Düzeyi Dağılımı

İhtisas Konuları Haricindeki Konularda Verimli Olduğunuza İnanıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	53	57,0
Kısmen	37	39,8
Hayır	3	3,2
Toplam	93	100,0

Tablo 17'de öğretmenlerin ihtisas konuları dışında ki konularda; 53'ü (% 57,0) verimli, 37'si (% 39,8) kısmen verimli, 3'ü (% 3,2) verimli olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.18.Egzersiz Planlamaları Yaparken Dikkat Edilen Hususların Dağılımı

Egzersiz Planlamaları Yaparken Dikkat Edilenler	(f)	(%)
Yarışmalara Öğrenci Hazırlamaya	4	4,3
Genel Sportif Etkinlikler Yapmaya	1	1,1
Okul Takımları Çalışmalarına	2	2,2
Yarışmalara Öğrenci Hazırlığı - Genel Spor Etkinlikleri – Okul Takım Çalışmalarına	38	40,9
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Genel Spor Etkinlikleri – Okul Takım Çalışmaları - Sportif Oyunlara	13	14,0
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Genel Spor Etkinlikleri – Sportif Oyunlara	11	11,8
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Genel Spor Etkinlikleri - Takım Çalışmaları - Sportif Oyunlara – Diğerleri	8	8,6
Yarışmalara Hazırlık - Genel Spor Etkinlikleri - Diğerleri	1	1,1
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Takım çalışmaları –Sportif Oyunlara	4	4,3
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Takım Çalışmaları	5	5,4
Genel Spor Etkinlikleri - Takım Çalışmaları - Sportif Oyunlar	3	3,2
Yarışmalara Öğrenci Hazırlama - Genel Sportif Etkinlikler Yapmak	3	3,2
Toplam	93	100,0

Tablo 18’de egzersiz planlamaları yaparken öğretmenlerin; 4’ü (% 4,3) yarışmalara öğrenci hazırlamaya, 1’i (% 1,1) genel sportif etkinlikler yapmaya, 2’si (% 2,2) okul takımları çalışmalarına, 38’i (% 40,9) yarışma hazırlığı - genel spor etkinlikleri – okul takım çalışmalarına, 13’ü (% 14,0) yarışmalara öğrenci hazırlama - genel spor etkinlikleri – okul takım çalışmalarına - sportif oyunlara, 11’i (% 11,8) yarışmalara öğrenci hazırlama - genel spor etkinlikleri- sportif oyun, 8’i (% 8,6) yarışmalara öğrenci hazırlama - genel spor etkinlikleri - takım çalışmalarına - sportif oyunlara – diğerleri, 1’i (% 1,1) yarışmalara hazırlık-genel spor etkinlikleri-diğerleri, 4’ü (% 4,3) yarışmalara öğrenci hazırlama - takım çalışmalarına - sportif oyun, 5’i (% 5,4) yarışmalara öğrenci hazırlama - takım çalışmalarına, 3’ü (% 3,2) genel spor etkinlikleri - takım çalışmalarına - sportif oyunlar, 3’ü (% 3,2) yarışmalara öğrenci hazırlama - genel sportif etkinlikler yapmaya dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.19.Ders İşlerken Eğitsel Oyunlardan Faydalanma Durumunun Dağılımı

Ders İşlerken Eğitsel Oyunlardan Faydalanıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	81	87,1
Hayır	12	12,9
Toplam	93	100,0

Tablo 19’da ders işlerken öğretmenlerin; 81’inin (% 87,1) eğitsel oyunlardan faydalandığı, 12’sinin (% 12,9) faydalanmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.20. Serbest Oyun İçin Ayrılan Zamanın Dağılımı

Serbest Oyun İçin Ayrılan Zaman	(f)	(%)
Hiç	4	4,3
10 – 20 dakika	39	41,9
25 – 35 dakika	25	26,9
Bir Ders saati	25	26,9
Toplam	93	100,0

Tablo 20’de serbest oyun için öğretmenlerin 4’ünün (% 4,3) zaman ayırmadığı, 39’unun (% 41,9) 10-20 dakika zaman ayırdığı, 25’inin (% 26,9) 25-35 dakika ayırdığı, 25’inin (% 26,9) bir ders saati zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.21.Sporcu Öğrencilerin Velileri ile Yaşanılan Sorunların Dağılımı

Sporcu Öğrencilerin Velileri ile Sorunlar Yaşıyor musunuz?	(f)	(%)
Evet	30	32,3
Bazen	33	35,5
Hayır	30	32,3
Toplam	93	100,0

Tablo 21’de sporcu öğrenci velileri ile öğretmenlerin 30’unun (% 32,3) sorun yaşadığı, 33’ünün (% 35,5) bazen yaşadığı, 30’unun (% 32,3) sorun yaşamadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.22. Okul İdaresinin Sportif Etkinliklere Katkısının Dağılımı

Okul İdaresinin Sportif Etkinliklere Katkısı Var mıdır?	(f)	(%)
Evet	46	51,6
Bazen	28	30,1
Hayır	17	18,3
Toplam	93	100,0

Tablo 22’de okul idaresinin sportif etkinliklere 46 okulda (% 51,6) katkısı olduğu, 28 okulda (% 30,1) bazen olduğu, 17 okulda (% 18,3) ise olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.23. Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönelmelerindeki Etkisinin Dağılımı

Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönelmelerinde Etkisi Var mıdır?	(f)	(%)
Evet	72	77,4
Bazen	18	19,4
Hayır	3	3,2
Toplam	93	100,0

Tablo 23’ de öğrencilerin spora yönelmesinde beden eğitimi dersinin etkisine öğretmenlerin; 72’sinin (% 77,4) etkili, 18’inin (% 19,4) kısmen etkili, 3’ünün (% 3,2) etkili olmadığı görüşünde oldukları görülmektedir.

Tablo 4.2.24. G.S.M. ile M.E.M. Arasındaki Koordinasyonun Yeterliliği Durumunun Dağılımı

Gençlik Spor Müdürlüğü ile Milli Eğitim Müdürlükleri Arasındaki Koordinasyon Yeterli midir?	(f)	(%)
Evet	8	8,6
Bazen	30	32,3
Hayır	55	59,1
Toplam	93	100,0

Tablo 24’de G.S.M ile M.E.M. arasındaki koordinasyon yeterliliğine öğretmenlerin 8’inin (% 8,6) yeterli, 30’unun (% 32,3) kısmen yeterli, 55’inin (% 59,1) yetersiz gördükleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4.2.25.Öğretmenlerin Kendi Branşlarındaki Derslere Girmesinin Kaliteli Sporcu Yetişmesine ve Sporda Çeşitliliğe Etkisinin Dağılımı

Öğretmenlerin Kendi Branşlarındaki Derslere Girmesinin Kaliteli Sporcu Yetişmesine ve Sporda Çeşitliliğe Nasıl Etkisi Olur ?	(f)	(%)
Kaliteli Sporcular Olur	25	26,9
Amatör Sporcu Sayısı Artar	10	10,8
Değişim Olmaz	2	2,2
Diğerleri	1	1,1
Kaliteli Sporcular Olur- Amatör Sporcu Artar	40	43,0
Kaliteli Sporcular Olur - Amatör Sporcu Artar - Diğerleri	15	16,1
Toplam	93	100,0

Tablo 25’de öğretmenlerin 25’inin (% 26,9) kaliteli sporcular olur, 10’unun (% 10,8) amatör sporcu sayısı artar, 2’sinin (%2,2) değişim olmaz, 1’inin (% 1,1) diğerleri, 40’ının (% 43,0) kaliteli sporcular olur - amatör sporcu sayısı artar, 15’inin (% 16,1) kaliteli sporcular olur - amatör sporcu sayısı artar – diğerleri cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 4.2.26.Öğretmenlerin Kendi Branşlarındaki Derslere Girmesinin ve Öğrencinin Seçmeli Spor Branşına Yönelmesinin Etkisinin Dağılımı

Öğretmenlerin Kendi Branşlarındaki Derslere Girmesinin ve Öğrencinin Seçmeli Spor Branşına Yönelmesinin Mevcut Duruma Etkisi Olur mu?	(f)	(%)
Evet	49	52,7
Kısmen	31	33,3
Hayır	13	14,0
Toplam	93	100,0

Tablo 26' da öğretmenlerin kendi branşlarındaki derslere girmesinin ve öğrencinin seçmeli spor branşına yönelmesinin beden eğitimi dersi açısından mevcut duruma etkisi sorusuna Öğretmenlerin; 49'unun (% 52,7) etkisi olur, 31'inin (% 33,3) kısmen olur, 13'ünün (% 14,0) olmaz yanıtlarını verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.27. Her Spor Branşında Öğretmenlerin Olmasının ve Bölge Takımlarının Oluşturulmasının Amatör Spordan Profesyonel Spora Geçiş Hızında ve Başarı Seviyelerindeki Değişikliklerin Olma Durumunun Dağılımı

Her spor Branşında Öğretmenlerin Olmasının ve Bölge Takımlarının Oluşturulmasının Amatör Spordan Profesyonel Spora Geçiş Hızında ve Başarı Seviyelerindeki Değişikliklerin Olur mu?	(f)	(%)
Hayır Olmaz	1	1,1
Biraz Olur	5	5,4
Olur	51	54,8
Çok Etkisi Olur	36	38,7
Toplam	93	100,0

Tablo 27'de öğretmenlerin 1'inin (% 1,1) hayır olmaz, 5'inin (% 5,4) biraz olur, 51'inin (% 54,8) olur, 36'sının (% 38,7) çok etkisi olur, yanıtlarını verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.28. Yeterli Ders Araç Gereç Durumu İle Ders İşlerken Eğitsel Oyunlardan Faydalanma Arasındaki İlişki Dağılımı

Yeterli Ders Araç Gereç Durumu	Ders İşlerken Eğitsel Oyunlardan Faydalanma					
	Evet		Kısmen		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	9	90,0	1	10,0	10	100,0
Kısmen	26	92,9	2	7,1	28	100,0
Hayır	46	83,6	9	16,4	55	100,0
Toplam	81	87,1	12	12,9	93	100,0

0,475 p>0,05

Tablo 28’ de, yeterli ders araç-gerecine sahip öğretmenlerin, eğitsel oyunlardan 9’unun (% 90) faydalandığı, 1’inin (% 10,0) kısmen faydalandığı, kısmen yeterli ders araç gerecine sahip olan öğretmenlerin 26’sının (% 92,9) faydalandığı, 2’sinin (% 7,1) kısmen faydalandığı, yetersiz ders araç gerecine sahip öğretmenlerin 46’sının (% 83,6) faydalandığı, 9’unun (% 16,4) kısmen faydalandığı anlaşılmıştır.

Tablo 4.2.29. Haftalık Beden Eğitimi Ders Süresinin Yeterliliği İle Serbest Oyun İçin Ayrılan Zaman Arasında ki İlişkinin Dağılımı

Haftalık Beden Eğitimi Ders Süresinin Yeterliliği	Serbest Oyun İçin Ayrılan Zaman									
	Hiç		10 – 20 dakika		25 – 35 dakika		Bir ders saati		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	2	13,3	8	53,3	1	6,7	4	26,7	15	100
Kısmen			9	37,5	10	41,7	5	20,8	24	100
Hayır	2	3,7	22	40,7	14	25,9	16	29,6	54	100
Toplam	4	4,3	39	41,9	25	26,9	25	26,9	93	100

0,160 $p > 0,05$

Tablo 29’da, haftalık beden eğitimi ders süresine yeterli diyen öğretmenlerin; 2’sinin (% 13,3) serbest oyun için hiç zaman ayırmadığı, 8’inin (% 53,3) 10-20 dakika zaman ayırdığı, 1’inin (% 6,7) 25-35 dakika zaman ayırdığı, 4’ünün (% 26,7) bir ders saati zaman ayırdığı, ders süresine kısmen yeterli diyenlerin; 9’unun (% 37,5) 10-20 dakika serbest oyun için zaman ayırdığı, 10’unun (% 41,7) 25-35 dakika zaman ayırdığı, 5’inin (% 20,8) bir ders saati zaman ayırdığı, haftalık beden eğitimi ders süresine yetersiz diyen öğretmenlerin; 2’sinin (% 3,7) serbest oyun için hiç zaman ayırmadığı, 22’sinin (% 40,7) 10-20 dakika zaman ayırdığı, 14’ünün (% 25,9) 25-35 dakika zaman ayırdığı, 16’sının (% 29,6) bir ders saati zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.30.İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi İle Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönelmesindeki Etkisi Arasındaki İlişkinin Dağılımı

İlgilendiğiniz Spor Dalına Yönelmenizde Beden Eğitimi Dersinin Etkisi	Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönelmesinde Etkili Olduğuna İnanıyor musunuz?							
	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	55	84,6	10	15,4	-	-	65	100
Hayır	17	60,7	8	28,6	3	10,7	28	100
Toplam	72	77,4	18	19,4	3	3,2	93	100

0,632 p>0,05

Tablo 30'da, ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkili olduğunu belirten öğretmenlerin; 55'inin (% 84,6) öğrencilerin spora yönelmesinde beden eğitimi dersinin etkili olduğuna, 10'unun (% 15,4) kısmen etkili olduğuna, ilgilendiğim spor dalına yönelmede beden eğitimi dersinin etkili olmadığını belirten öğretmenlerin; 17'sinin (% 60,7) öğrencilerin spora yönelmesinde beden eğitimi dersinin etkili olduğuna, 8'inin (% 28,6) kısmen etkili olduğuna, 3'ünün (% 10,7) etkili olmadığını inandığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4.2.31.Yeterli Ders Araç Gereç Durumu İle Okul İdaresinin Sportif Etkinliklere Katkısı Arasında ki İlişkinin Dağılımı

Yeterli Ders Araç Gereç Durumu	Okul İdaresinin Sportif Etkinliklere Katkısı							
	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	9	90,0	-	-	1	10,0	10	100
Kısmen	15	53,6	9	32,1	4	14,3	28	100
Hayır	24	43,6	19	34,5	12	21,8	55	100
Toplam	48	51,6	28	30,1	17	18,3	93	100

0,093 p>0,05

Tablo 31’de, yeterli ders araç ve gerecine sahip olan öğretmenlerin; 9’unun (% 90,0) görev yaptığı okulda, okul idaresinin sportif etkinliklere katkı yaptığı, 1’inin (% 10) yapmadığı, kısmen yeterli araca sahip öğretmenlerin; 15’inin (% 53,6) görev yaptığı okulda, okul idaresinin katkı yaptığı, 9’unun (% 32,1) kısmen katkı yaptığı, 4’ünün ise (% 14,3) katkı yapmadığı, yeterli araca sahip olmayan öğretmenlerin; 24’ünün (% 43,6) görev yaptığı okulda, okul idaresinin katkı yaptığı, 19’unun (% 34,5) kısmen katkı yaptığı, 12’sinin (% 21,8) katkı yapmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.2.32. Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönlenmesindeki Etkisi İle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İhtisas Branşlarındaki Konularda Derslere Girmesinin Kaliteli Sporcu Yetişmesine ve Sporda Çeşitliliğe Etkisi Arasındaki İlişkinin Dağılımı

Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Spora Yönlenmesindeki Etkisi	Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İhtisas Branşlarındaki Konu Derslerine Girmesinin Kaliteli Sporcu Yetişmesine ve Sporda Çeşitliliğe Etkisi							
	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Evet	37	51,4	25	34,7	10	13,9	72	100
Kısmen	11	61,1	4	22,2	3	16,7	18	100
Hayır	1	33,3	2	66,7	-	-	3	100
Toplam	49	52,7	31	33,3	13	14,0	93	100

0,609 p>0,05

Tablo 32’de, beden eğitimi derslerinin öğrencilerin spora yönlenmesinde etkili olacağına inanan öğretmenlerin; 37’sinin (% 51,4) kaliteli sporcu yetişir ve sporda çeşitliliği etkiler, 25’inin (% 34,7) kısmen etkiler, 10’unun (% 13,9) etkilemez, öğrencilerin yönlenmesinde kısmen etkili olacağına inanan öğretmenlerin; 11’inin (% 61,1) etkiler, 4’ünün (% 22,2) kısmen etkiler, 3’ünün (% 16,7) etkilemez, yönlendirme de etkili olamayacağına inanan öğretmenlerin; 1’inin (% 33,3) etkiler, 2’sinin (% 66,7) kısmen etkiler cevaplarını verdikleri ortaya çıkmıştır.

5. TARTIŞMA

5.1. Öğrencilere Uygulanan Anketlerin Sonuçlarının Karşılaştırılması

İlköğretim okullarında uygulanacak anketlerin doldurulmasında; okullarında en kıdemli oldukları, okul ve çevreyi diğer öğrencilerden daha iyi tanıdıkları, sorulacak sorulara doğru cevap verecekleri düşünülerek, 8. sınıf öğrencileri tercih edilmiştir. Öğrencilere 20 soru sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevapların tablolaştırılmış incelemeleri değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anketler 10 farklı okulda uygulanmıştır.

Ankete katılan öğrencilerin, % 46,3'ü kız, % 53,7'si erkektir.

Ankete katılan öğrencilerin % 87,3'ü herhangi bir spor kulübünde spor yapmadığını belirtmiştir. Herhangi bir spor kulübünde spor yapmayan öğrenci sayısının fazla olması amatör spor açısından üzücüdür. Bununla beraber, anketlerin 5 farklı ilçede uygulanmıştır. İlçelerde ise yeterli spor kulüplerinin olmaması, aktif sporla uğraşan bireylerin az sayıda olmasına sebep olduğu sonucunu ortaya çıkarabilir.

Öğrencilerde beden eğitimi derslerini diğer derslerden daha fazla ilgi gösterirler ve bu derse karşı tutumları da genellikle olumludur (Harrisson, Blakemore,1992, Aktaran; Çiçek ve ark., 2002). Çalışmada da Beden Eğitimi dersini sevenlerin ve kısmen sevenlerin toplam % 96,4'u oluşturması derse olan ilgi ve isteklilik bağlamında iyi bir sonuçtur.

Beden eğitimi dersini sevmeme sebepleri sorusuna öğrencilerin; % 26,0'sı dersi sevmeme sebeplerini belirtmiş, % 74,0'ü ise dersi sevdiklerini belirtmiştir (Tablo 6). Beden eğitimi dersini sevmeme sebeplerini belirten öğrenci sayısı dikkate alındığında, 1 / 4' den az yoğunluğun olması, ders açısından önem teşkil etmemektedir. Öğrencilerin; konuların sıkıcı gelmesinden, hareketleri yapamadıkları zaman arkadaşlarının alay etmelerinden, sporun ilgilerini çekmemelerinden dolayı dersi sevmedikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlere göre beden eğitimi derslerinde öğrenci başarısında önemli olarak algılanan derse aktif katılım ve düzenli olarak devam etme ve yetenekleri ölçüsünde hareketleri yapmaya çalışma davranışlarının derslerde genellikle sergilenmesine rağmen istenilen yeterlilikte olamamasını öğretmen merkezli öğretimin

yapılmasına bazı konuların (düzen temrinleri,kasa hareketleri v.b.) sıkıcı olması ya da korku yaratması sebepler olarak incelenebilir (Çiçek ve ark.,2002).

Beden eğitimi dersinden sonra öğrencilerin, % 69,0'unun yorulmadığı anlaşılmaktadır. Dersin daha çok sevilmesi (Tablo 5) ve zevk alınması yorgunluğun hissedilmemesini sağlayabildiği düşünülmektedir.

Öğrencilerin beden eğitimi dersinde ders alanı olarak, okul bahçesini kullandıkları anlaşılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle okullarda tesis yetersizliği ortaya çıkmaktadır fakat öğrencilerin spora yönlendirilmesinde en önemli eksikliklerin başında okulun fiziki ortamının tam olması gerekmektedir (Kolukısa, Büyükkalkan,2001).

Anketlerin uygulandığı bütün okullarda beden eğitimi öğretmeni görev yapmaktadır.

Öğrencilerin, sporla uğraşmanın dersleri olumsuz yönde etkilemediği görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. Burada 'kısmen + hayır' işaretlemeleri % 95,0 olmaktadır. Ayrıca beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılan çocukların (ergen gençlerin) derslerde daha başarılı oldukları saptanmıştır (Açıkada ve Ergen, 1990).

Öğrencilerin % 59,3'ünün ders araç gereçlerini kullandığını ifade etmesine rağmen; kısmen + hayır işaretlemelerinin % 40,7 olması okullarda ki malzeme eksikliğinin ciddi boyutlarda olduğunu göstermektedir.

Beden eğitimi dersinin, öğrencilerin ilişkilerinin gelişmesinde etkili ve kısmen etkili olduğuna inanan öğrencilerin % 80'i oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Sportif aktiviteler yoluyla fiziksel gelişmelerinin ve becerilerinin artırılması, çocukların bireysel, duygusal ve sosyal gelişimlerine de katkı sağlar (Harrisson, Blakemore,1996, Aktaran; Çiçek ve ark., 2002).

Öğrencilerin % 58,3'ü beden eğitimi dersinde serbest oyun için bir ders saatinin ayrıldığını belirtmiştir. Genel olarak iki saatlik beden eğitimi dersinin, bir ders saatinde konu işlendiği ikinci saatinde öğrencilerin serbest kaldıkları düşünülmektedir.

Öğretmenin ders içerisinde herkese eşit davranışlarda bulunduğu anlaşılmıştır. Bu soruya verilen 'Evet + kısmen' yanıtları % 88,0'e ulaşmıştır. Beden eğitimi öğretilerinin tutum ve davranışlarından dolayı, öğrencilerin dersi daha çok sevmelerine, daha istekli ve gönüllü katılımlarda bulunmalarına neden olabildiği anlaşılmaktadır.

Beden eğitimi dersi sayesinde öğrencilerin; % 57,3'ünün yeni bir spor dalı öğrendiği anlaşılmaktadır. Bu sonuçlardan yola çıkarak beden eğitimi ve sporun özel amaçlarından birisi olan; beden eğitimi ve spor, kişilerin fiziksel gelişmelerine yani fizyolojik kapasite ve özelliklerin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olur' (Tamer, 1987) hedefi gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca; çocuk yaşlarda; fiziksel, duygusal ve sosyal yararlar sağlayan motor becerilerin ortaya çıkma oluşumu, çocuğun daha aktif ve daha yararlı bir yaşam standardı sağlamasına yardım edebilir. Eğitimciler, gelişen motor yetenekleri sayesinde çocuğun daha kendine güvenli olacağını öne sürmektedirler (Alacaraz ve ark., 1998).

Beden Eğitimi dersinde işlenen spor konularında; daha çok atletizm ve takım sporlarının birlikte işlendiğini % 40,0 genel olarak ise çok işlenenden az işlenene göre sıraya konulduğunda; takım sporları, atletizm, folklorik konular, mücadele sporları sonucu ortaya çıkmıştır. Spor eğitimcilerinin beden eğitimi derslerinde bazı spor türlerine ağırlık vermek suretiyle onları öğrencilere benimsetmeleri ve uygulamaları mümkündür. Bu durum gençlerin ileriki yıllarda spora katılımları açısından da önemli olmaktadır. Zira fertler geçmişte okullarında kazandıkları tecrübe ve alışkanlıktan dolayı spora katılabildikleri görülmektedir (Taşmektepligil, 1995).

Öğrencilerin çoğunluğunun şuan ki ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkili olduğu ortaya çıkmaktadır (% 51,3). Bu sonuçtan hareketle beden eğitiminin genel amaçlarından 'Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme' hedefinin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin herhangi bir spor dalında bilgi ve becerilerini daha çok beden eğitimi derslerinde öğrendikleri belirtilmektedir. Çünkü; İlköğretim kurumlarında uygulanabilecek olan beden eğitimi ve spor etkinlikleri, çocukların motor beceri ve yeteneklerinin geliştirilebilmesi, olumlu davranışların kazandırılabilmesi yönünden önemlidir (Yenal, ve ark., 1999).

Spor ve beden eğitimi ferdin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktördür (Erkal,1982, Aktaran; Kışalı, 1999). İl,ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin sportif faaliyetlerinde özellikle minikler liginde katılımı teşvik veya zorunlu tutucu bir takım tedbirlerin alınması, gizli kalmış yeteneklerin bulunmasında etkili olabilir (Tutkun, 2002).

Çalışmada da, beden eğitimi dersinin, öğrencilerde varolan fakat daha önce bilmedikleri bir sportif özelliklerinin ortaya çıkmasında etkili olduğu anlaşılmaktadır (% 65,0).

Hem kız hem de erkeklerde herhangi bir spor kulübünde spor yapma sorusuna hayır diyenlerin evet diyenlerden daha fazla olduğu görülmüştür. Cinsiyet ile herhangi bir spor kulübünde spor yapma arasında anlamlı bir farkın olduğu anlaşılmıştır (0,001, $p<0,05$, Tablo:21). Fakat, toplumumuzda kız ve erkek arasındaki farklılığın, kızların spora daha az teşvikte bulunmalarını ve aktif katılımlarını etkilediği sonucuna, bağlanabilir.

Hem kız hem de erkeklerde beden eğitimi dersini sevenler, sevmeyenlerden daha fazladır. Cinsiyet ile beden eğitimi dersini sevme arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür (0,021, $p<0,05$, Tablo:22).

Kız ve erkek öğrencilerin Beden Eğitimi dersinden sonra bazen yoruldukları anlaşılmaktadır. Kızların erkeklere oranla biraz daha fazla yoruldukları ortaya çıksa da genel olarak beden eğitimi dersi sonrası cinsiyet ile yorgunluk hissi arasında anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmaktadır (0,537, $p>0,05$, Tablo:23). Yapılan başka bir araştırmada ise; kız öğrenciler farklı cinsiyet grupları ile işlenen derslerde becerilerini geliştirmek için daha az fırsat bulabilmekte, öğretmenle etkileşimlerinin daha az olduğu da görülmektedir (Lirgg, 1993).

Tablo: 24'te ilgilendiğimiz spora yönelmemizde beden eğitimi dersi etkili, kısmen etkili, etkisiz cevabını veren öğrencilerin, herhangi bir spor dalında ki bilgi ve becerilerini öğrenmelerinde, en çok beden eğitimi derslerinin, en az ise kulüp ve sokakların etkili olduğu dolayısı ile anlamlı bir farkın olduğu anlaşılmaktadır (0,000, $p<0,05$).

Tablo 25'te; İlgilendiğiniz spor dalına yönelmenizden önce beden eğitimi dersi etkilidir, kısmen etkilidir cevabı veren öğrenciler arasında beden eğitimi dersi sayesinde bilmedikleri bir bilgi ve becerinin ortaya çıkmasında anlamlı farkın olduğu anlaşılmıştır (0,000, $p<0,05$).

5.2. Öğretmenlere Uygulanan Anketlerin Sonuçlarının Tartışılması

Ankete katılan erkek beden eğitimi öğretmenlerinin bayan beden eğitimi öğretmenlerinden daha fazla sayıda oldukları görülmüştür.

Öğretmenlerin ihtisas spor branşları incelendiğinde; % 37,6' sının futbol, % 14,0' ünün voleybol ve basketbol, % 8,6' sının atletizm % 5,4 'ünün hentbol, % 20,4' ünün diğer spor branşlarında ihtisas aldıkları görülmüştür (Tablo 4.2.2).

Öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarına bakıldığında en fazla; % 41,9 katılım ile 6 – 10 yıl arasında, en az ise; % 4,3' ile 16 yıl ve daha fazla süredir görev yapan öğretmenlerin olduğu, ayrıca; 0 – 5 yıl ile 6 – 10 yıl arasında görev yapan öğretmenlerin anketimizde % 80,6 oranında olmaları genç öğretmenlerin çoğunlukta olduğunu göstermektedir.

Öğretmenlerin büyük bir kısmının haftalık beden eğitimi ders saat süresini yeterli görmediği ortaya çıkmaktadır (% 58,1). Oysa ki; Günümüzde 1-2 saatlik beden eğitimi dersi ile çocukların fizyolojik gelişimlerinin artırılmayacağı, bunu sağlamak için hafta da en az üç kez egzersiz yapmanın gerekliliği genel kabul görmüş konudur (Fox ve ark.,1989, Aktaran; Koçak ve ark., 2003). Ayrıca; <http://www.akademikspor.com> adlı internet sitesinde yapılan ve 1777 katılımın olduğu ankette; beden eğitimi ders süresi % 70 oy ile 4 saat olmalı şekline ifade edilmiştir.

Bulgulara göre yeterli araç gereci olmayan öğretmenlerin % 59,1 ile daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Yeterli araç gerecin olmaması beden eğitimi dersinin amaçları doğrultusunda ki hedef davranışlara ulaşmada eksikliklere, dersin daha çok öğretmen merkezli işlenmesine dolayısıyla, öğrencilerin psikomotor becerilerinin gelişmesinde ve dersle ilgili motivasyon yetersizliğine neden olabilir. İlköğretim okulların da beden eğitimi ve spor uygulamalarının teoriden çok çevre ve okulun imkanlarına ve beden eğitimcilerin becerisine dayalı olduğu görülmektedir (MEB,1997).

Öğretmenlerin görev yaptıkları bölgede ki diğer okullarla ders malzemelerini ortak kullanmadığı anlaşılmıştır. Okullar arasında ders araç gereçlerinin ortaklaşa kullanılması, eğitim bölgesinde ki bir çok öğrencinin dersle olan alakalarını değiştirebileceği gibi, öğretmen – öğretmen, öğretmen – öğrenci, arasında ki paylaşım ve sosyalliğin de artmasına sebep olabilir.

Ankete katılan öğretmenlerin % 63,4'ünün görev yaptıkları okullarında öğrenciler için giyinme odalarının olmadığı anlaşılmaktadır. Giyinme odalarının olmaması veya yetersiz olması öğrencilerin ders öncesi hazırlıklarını yapamamalarına veya geç kalmalarına sebep olabilir.

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun spor odasının olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4.2.9'da istendik davranışlarının oluşmasını etkileyen faktörlerin başında tesis ve araç – gereç durumunun, daha sonra hava şartları ve öğretici olduğu ortaya çıkmaktadır. Yapılan çalışmalar göstermektedir ki ülkemizde beden eğitimi dersi öğretmen ve öğrenciler tarafından gerekli ve yararlı görülmele beraber uygulamada karşılaşılan zorluklar ve eksikliklerden ötürü hedeflerini ve kişilerin beklentilerini yerine getirmekten uzaktır (Koçak ve ark., 2003).

Genel olarak öğretmenlerin tercih ettiği yöntemler, kullanım sıklığı sırasına göre; 'gösteri, eşli çalışma, komut, katılım, alıştırma yöntemlerini' tercih edildiği ortaya çıkmaktadır. Yöntem ve tekniklerin her birinin kullanılması için gerekli koşullar, birbirinden farklı olabilir. Başarılı öğretim için, öğretmenlerin bu yöntemler arasından kendilerine, öğrencilerine, araç-gerece, konu alanına, kazandırmak istedikleri davranışlara en uygun olanını seçmeleri önemli olmaktadır.

Verilere göre Atatürk'ün sporla ilgili görüş, düşünce ve sözlerinin bütün öğretmenler tarafından işlenmekte, öncelik sırasına göre planda en fazla % 38,7 ile aylara göre dağıtarak, % 23,7 ile bayramlar öncesi verilmektedir, ayrıca en çok % 16,1 katılım ile bayram öncesi - aylara göre dağıtarak ikili tercihi şeklinde uygulama yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Böylece Beden Eğitiminin 'Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme' genel amacının derslerde uygulandığı anlaşılabilir.

Yıllık plan hazırlanırken iklim ve mevsim şartları, okulun sahip olduğu ders araç ve gereçleri, ders yapılacak olan alanların durumu ve öğrencilerin seviye tespiti arasında bağlantı kurulmalıdır. Beden eğitimi programı da gözden geçirilerek, yıllık plan aylara göre dağıtılarak düzenlenir (Aracı, 2001). Araştırmada, öğretmenlerin müfredat konularını; ilk olarak bildiği konulara, daha sonra bütün konulara, son olarak ise hava şartları ve malzemeye göre dikkat ederek yıllık plana aldıkları ortaya çıkmaktadır. Verilere göre öğretmenin bildiği konuları daha öncelikli tuttuğu anlaşılmıştır.

Bayram hazırlık çalışmaları süresince planda belirtilen konuları % 45,2 katılım ile kısmen işlenebildiği, konuların işlenememe durumu ile kısmen işlenebilme durumu toplandığında öğretmenlerin % 74,2 gibi yüksek bir çoğunluğa ulaştığı ortaya çıkmaktadır. ‘Milli bayramların ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme törenlere katılmaya istekli olabilme’ (2104 sayılı tebliğler dergisi, 1982) hedefi Beden Eğitiminin genel amaçları arasında olmasına rağmen özellikle ikinci dönem kutlanacak bayramlar öncesi yapılan çalışmalar sonunda öğrencilerde derslerde motivasyon problemleri ve verim düşüklükleri olmaktadır. Bu durum öğretmenlerin öğrencilerin dikkatlerini toplama, disiplin sağlama ve güdüleme açısından problem yaşamalarına neden olabilir. ilköğretim okullarında beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları ortaya koymayı amaçlayan bir çalışmada ; ilköğretim okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin derslerine önem verdikleri fakat ders içi-dışı görevlerinin fazla olduğunu ortaya koyan bulgular elde edilmiştir (Aras, 2000).

Bir araştırmada; % 75,3 gibi büyük bir yoğunluk ta 4. ve 5. sınıfta beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin gelmediği ortaya çıkmaktadır. Fakat İnsanın değer yargıları ve alışkanlıkları küçük yaşlardan itibaren kazanılmaya başlar (Özdemir, 2000).

4. ve 5. sınıflarda beden eğitimi derslerine beden eğitimi öğretmenlerinin yerine farklı öğretmenlerin girdiği anlaşılmaktadır (% 57,0). Beceri ve yeteneklerin erken yaşlarda ortaya çıkarılması ve alışkanlıkların kazandırılması,kazanılan alışkanlıkların ileriki yaşlarda da devamının sağlanması için her dersin alanlarında ihtisas yapmış öğretmenler tarafından, bir başka deyişle branş öğretmenleri tarafından verilmesi daha uygun olabilir. Bir araştırma bulgularına göre; ilköğretim birinci devrede genellikle beden eğitimi öğretmeni olmadığı, derslerin boş geçtiği veya amaç dışı kullanıldığı, eğitim formasyonu eksikliği nedeniyle derslerin eksik ve yanlış yapıldığı, boş zaman olarak algılandığı ve çocuğun hareket gereksiniminin yeterince karşılanamadığı yönündedir (Yenal ve ark.,1999).

Tablo 4.2.15’te öğretmenlerin yağışlı hava şartlarında sınıf içerisinde eğitsel oyun ve cimnastik yaptırdığı, anlaşılmaktadır (% 54,8).

Öğretmenlerin ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkili olduğu ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenlerin ihtisas konuları dışındaki konularda, verimli ve kısmen verimli cevaplarının toplamında, bir çok konuda yeterli bilgi ve beceriye sahip oldukları anlaşılmaktadır (% 96,8). Freidman, 12 – 14 yaş gurubunda ki öğrencilerle yaptığı araştırmada iyi bir beden eğitimi öğretmeninde bulunması gereken ilk üç niteliği saptamıştır. Öğrencilere göre beden eğitimi öğretmeninde bulunması gereken niteliklerden ilk üçü; % 53,6 oranında mesleki bilgi ve beceri yeterliliği, % 31,82 oranında öğrencileri her konuda anlama, % 10,87 mizah yeteneğine sahip olmadır (Freidman, 1983).

Tablo 4.2.18’de öğretmenlerin, ilk olarak yarışmalara öğrenci hazırlamaya, ikinci olarak genel spor etkinliklerine, üçüncü olarak okul takım çalışmalarına dikkat ederek egzersiz planlamaları yaptıkları ortaya çıkmıştır. Fakat beden eğitimi ve spor faaliyetleri okullarda öğrencilere ders içi ve ders dışı zamanlarda genel eğitimin tamamlayıcısı olarak verilmektedir. Bu faaliyetler içerisinde birey, bir bütün olarak ele alınmaktadır (Özdemir, 2000). Egzersiz çalışmalarında, sadece okul takımlarında görevli olan öğrencilere yönelik etkinlikler, az sayıda öğrencilerin aktif kalmalarına sebep olmaktadır. Genel hareketlerden oluşan ve öğrencilerin geneline hitap eden faaliyetlerin olması ile daha çok öğrencide hedeflenen davranışlara ulaşılabilir.

Serbest oyun için öğretmenlerin % 4,3’ünün zaman ayırmadığı, % 41,9’unun 10-20 dakika zaman ayırdığı, % 26,9’unun 25-35 dakika ayırdığı, % 26,9’unun bir ders saati (40 dakika) zaman ayırdığı anlaşılmaktadır. Kimi araştırmalar çocuklarda ki hareket gereksiniminin genç ve erişkinlerdekinin birkaç katı olduğu, özellikle ilköğretim çağında ki çocukların derslerde oturarak hareketsiz kalma zorunluluğunun onlarda fiziksel ve psikolojik bir yük oluşturduğu, bu yükün ancak oyun ve spor gibi etkinliklere katılarak giderilebileceği ifade edilmektedir (Özmen, 1976, Heipertz, Böhmer, 1985 Aktaran; Yenal ve ark, 1999).

Sporcu öğrenci velileri ile sorun yaşayan ve yaşamayan öğretmen sayısının eşit olduğu anlaşılmaktadır. Fakat kısmen sorunların yaşandığı ortaya çıkmaktadır (% 35,5). Sporcu öğrenciler için en büyük sorunların başında buldukları okulun yeterli spor alanına sahip olmaması, yeterli kulüpleşmenin olmaması ve kulübü olan sporcularında bu kulüplerden yeterli maddi destek alamamalarıdır (Büyükkalkan, Kolukisa, 2001). Sporcu öğrencilerin bu tip sorunları direkt olarak velilerine yansıyabildiğinden dolayı sorunların olmasına sebep olabilir.

Okul idarelerinin sportif etkinliklere genel olarak destek verdiği ortaya çıkmaktadır. İlköğretim okul yöneticilerinin görüşlerine dayalı olarak ilköğretim okullarında beden eğitimi dersi verimliliğinde okul yöneticilerinin önemini ortaya koymak amacıyla yapılan bir araştırmada ilköğretim müdürlerinin, beden eğitimi dersine önem verdikleri ve bu dersin verimliliğinde yönetici davranışlarının önemli rol oynadığını ortaya koyan bulgular elde edilmiştir (Sungar, 2000, Aktaran; Yaylacı ve ark., 2002).

Tablo 4.2.23'te beden eğitimi dersinin öğrencilerin spora yönelmelerinde etkili olduğu anlaşılmaktadır (evet + kısmen = % 96.8). Spora yönelen çocuklarda sosyal, ahlaki ve kişilik gelişim seviyelerinde olumlu değişiklikler olabilir.(Jennings, 1949, Mc Graaw ve Tolbert, 1953), tarafından yapılmış olan birkaç incelemede şu gerçeğe dikkat çekilmiştir. Atletik faaliyetlerde başarı sağlayan çocuklar çoğu defa popüler olarak tanımlanmaktadır. Bu bireyler dolaylı olarak sosyal etkileşim sahalarını genişletmektedir.

Tablo 24 'teki verilere göre; sporun gelişmesinde ve ilerlemesinde önemli rolleri olan G.S.M. ile M.E.M. arasında ki koordinasyonun yetersiz olduğu anlaşılmaktadır (% 59,1).

Yeterli ders araç gerecine sahip öğretmenlerin % 90'ının eğitsel oyunlardan faydalandığı, % 10,0'unun kısmen faydalandığı, kısmen yeterli ders araç gerecine sahip öğretmenlerin % 92,9'unun faydalandığı % 7,1'inin kısmen faydalandığı, yetersiz ders araç gerecine sahip öğretmenlerin ise % 83,6'sının faydalandığı, % 16,4'ünün kısmen faydalandığı anlaşılmıştır. Öğretmenlerin eğitsel oyunlardan faydalanması ile malzeme durumu arasında anlamlı bir farkın olmadığı anlaşılmaktadır (0,475, p>0.05).

Haftalık beden eğitimi ders süresine yeterli diyen öğretmenlerin; % 13,3'ünün serbest oyun için hiç zaman ayırmadığı, % 53,3'ünün 10-20 dakika zaman ayırdığı, % 6,7'sinin 25-35 dakika zaman ayırdığı, % 26,7'sinin bir ders saati zaman ayırdığı anlaşılmıştır.. Ders süresine kısmen yeterli diyenlerin; % 37,5'inin 10-20 dakika serbest oyun için zaman ayırdığı, % 41,7'sinin 25-35 dakika zaman ayırdığı, % 20,8'inin bir ders saati zaman ayırdığı, haftalık beden eğitimi ders süresine yetersiz diyen öğretmenlerin; % 3,7'sinin serbest oyun için hiç zaman ayırmadığı, % 40,7'sinin 10-20 dakika zaman ayırdığı, % 25,9'unun 25-35 dakika zaman ayırdığı, % 29,6'sının bir ders saati zaman ayırdığı anlaşılmaktadır. Genel olarak bakıldığında 10-20 dakika ile 25 – 35

dakika serbest oyun için zaman ayrıldığı, ders süresini yeterli, kısmen yeterli, yetersiz olarak düşünen öğretmenlerin büyük bir kısmının, serbest etkinlikler için mutlaka zaman ayırdıkları dolayısıyla anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmaktadır (0,160, $p>0.0$).

İlgilendiğim spor dalına yönelmede beden eğitimi dersi etkili oldu diyen öğretmenlerin; % 84,6'sının öğrencilerin spora yönelmesinde beden eğitimi dersinin etkili olduğuna, % 15,4'ünün kısmen etkili olduğuna, İlgilendiğim spor dalına yönelmede beden eğitimi dersi etkili olmadı diyen öğretmenlerin % 60,7'sinin öğrencilerin spora yönelmesinde beden eğitimi dersinin etkili olduğuna, % 28,6'sının kısmen etkili olduğuna, % 10,7'sinin etkili olmadığına inandığı ortaya çıkmaktadır. İlgilendikleri spor dalına yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkili olduğunu belirten öğretmenler ile etkili olmadığını belirten öğretmenlerin, öğrencilerin spora yönelmelerinde beden eğitimi dersinin etkisi konusunda, hemfikirde oldukları dolayısıyla anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır (0,632, $p>0.05$).

Yeterli ders araç ve gerecine sahip olan öğretmenlerin; % 90,0'ının görev yaptığı okul idaresinin sportif faaliyetlere katkı yaptığı, % 10,0'unun yapmadığı, kısmen yeterli araca sahip öğretmenlerin; % 53,6'sının okul idaresinin katkı yaptığı, % 32,'inin kısmen katkı yaptığı, % 14,3'ünün katkı yapmadığı, yeterli araca sahip olmayan öğretmenlerin; % 43,6'sının görev yaptığı okul idaresinin sportif faaliyetlere katkı yaptığı, % 34,5'inin kısmen katkı yaptığı, % 21,8'inin katkı yapmadığı anlaşılmaktadır. Yeterli ders malzemesine sahip olan okullarda, idarenin sportif etkinliklere desteği, kısmen yeterli ve yetersiz malzemeye sahip olunan okullarda ki idarelerin desteğine göre daha fazla olduğu, dolayısıyla anlamlı bir farkın olmadığı malzeme durumunun okul idaresinin desteği ile doğru orantılı olarak değişim gösterdiğini ortaya çıkarmıştır (0,093, $p>0.05$).

Anketlerimizde, öğretmenlerin planları yaparken daha çok bildikleri konulara öncelik verdikleri veya bu konuları daha uzun sürede işledikleri ortaya çıkmıştır. Tablo 17'de ise 'ihtisas konuları haricinde ki konularda verimlilik düzeyi' sorusuna öğretmenlerin; % 39,8'i kısmen verimli, % 3,2'si verimsiz yanıtlarını vermişlerdir. Her iki cevap birlikte değerlendirildiğinde % 43 gibi dikkat edilmesi gereken yüksek bir katılım ortaya çıkmaktadır.

Yukarıda belirtilen sonuçlardan yola çıkarak, beden eğitimi dersinin önem, fayda ve gerekliliğini, mevcut durumdan ilerilere taşımak amacıyla bir model önerisi sunulmuştur. Bu model önerisine göre;

Bir eğitim bölgesinde her ihtisas branşından (Futbol, voleybol, hentbol, basketbol, atletizm, cimnastik gibi) beden eğitimi öğretmenleri bulunabilir. Her öğretmenin, branşında ki derslere girmesiyle, konu ile ilgili temel tekniklerin daha doğru ve etkili işlenmesi sağlanabilir. Çünkü bir beden eğitimi öğretmeni, bütün sportif konularda temel bilgi ve beceriye sahip olsa bile, bir voleybol branşında ki öğretmenin bilgi, beceri ve tecrübesine, branşı basketbol olan başka bir öğretmen sahip olamayabilir.

Öğretmenlerin eğitim bölgesi içerisinde ki her okulda kendi branşlarında ki derslere girebilmeleri için okullar arasında dönüşümlü bir planlama yapılabilir. Böyle bir planlamada çeşitli sorunların yaşanmaması amacıyla, öğretmenlerin, İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde görevli olmaları ve kadrolarının, doğrudan bu kurumlara bağlı olması gerekir. Böylelikle öğretmenler ilk olarak okul müdürlüklerine karşı değil de Milli Eğitim Müdürlüklerine karşı sorumlu olabilir. Aksi takdirde Beden Eğitimi Öğretmenleri, Okul Müdürlükleri ve Milli Eğitim Müdürlükleri arasında yetki karmaşasından kaynaklanan çeşitli sorunlar yaşayabilirler. Sorunların olması ise istenilen verimlilik düzeyi ve hedeflenen başarı seviyesinin düşmesine, zaman kaybına neden olabilir.

Öğretmenler, hava şartları ve öğrenci sayılarını dikkate alarak ,eğitim öğretim yılı başında bir komisyon oluşturabilir ve müfredat ta belirtilen konuları bir plana yerleştirebilir. Planlama da örneğin; A okulu için ilk ay; basketbol, ikinci ay; futbol, üçüncü ay; hentbol iken B okulu için; ilk ay futbol, ikinci ay; hentbol, üçüncü ay; basketbol, C okulu için; il ay; hentbol, ikinci ay basketbol, üçüncü ay futbol gibi dönüşümlü bir programlama yapılabilir,okul spor takımları da; okul spor bölgeleri şeklinde çalışabilirler.

Günümüzde, her okul yetenekli öğrencilerini seçerek, kendi spor takımları oluşturmaktadır. İlçede yapılan her hangi bir sportif yarışmada birinci olan takım, il birinciliği, bölge birinciliği, Türkiye birinciliği yarışmalarına katılmaya hak kazanmaktadır. Okul takımları yerine, eğitim bölgesinde okuyan tüm öğrencilerin seçilmesi ile oluşturulan bölge spor takımları kurularak:

- 1- Çok daha güçlü gruplar elde edilebilir.
- 2-Daha ciddi ve bir o kadar da zevkli mücadelelerin yaşanması sağlanabilir.
- 3- Farklı okullardan öğrencilerin ortak anlayış, işbirliği ve çaba içerisinde bulunmalarıyla daha sosyal bir şekilde başarı elde edilebilir.
- 4- Her spor branşında daha elit sporcu öğrencilerin yetişmesi, lisanslı sporcu sayısında, spor dalı çeşitliliğinde, okul sporundan; amatör spordan profesyonel spora geçiş hızında artışlar sağlanabilir.

Organizasyonların sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, aksaklıkların yaşanmaması veya asgari düzeye indirilmesi için görevli olan kurum ve kuruluşların yoğun koordinasyon içinde bulunmaları gerekmektedir. Bu amaçla, yukarıda ki faaliyetlerin oluşması ve yürütülmesi için; ilk etapta Belediyeler, Milli Eğitim Müdürlükleri, Gençlik ve Spor Müdürlükleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında düzenli bir koordinasyon sağlanabilmelidir

İl birinciliği, bölge birinciliği ve Türkiye birinciliği yarışmalarına katılacak tüm takımların yolluk, yevmiye ve barınma sorunları Milli Eğitim Müdürlükleri, Gençlik ve Spor Müdürlükleri ve diğer kurum ve kuruluşlar arasında ki ortak organizasyonla çözülebilir. Çünkü; günümüzde okulların gelirlerinin büyük bir kısmını, okul kantin geliri ve okul aile birliklerinden gelen gelirler oluşturmaktadır. Özellikle il merkezinde ki okullar; park geliri, aile çay bahçesi gelirleri gibi ekstra maddi gelir oluşturabilecek kaynaklar bulabilirken, taşra okullarında gelir getirebilecek bu tür kaynaklar oluşturulamamaktadır. Doğal olarak taşra okulları mevcut dar gelirlerini, birincil ihtiyaç sırasına göre harcamak zorundayken, sportif faaliyetler, bu sıralamada yer alamamakta veya son sıralarda yer almaktadır. Bugün bir çok okul bu masrafları karşılayamadığı veya sponsor bulamadıkları için bu tür organizasyonlara katılamamaktadır. Bu tarz sorunların giderilmesi ile, bölge ve Türkiye birinciliği yarışmalarına bugünkünden daha çok takımın katılımı sağlanılabilir.

Beden Eğitimi ve Spor öğretim faaliyetlerinde en etkin rolleri üstlenen öğretmenlerin yetiştirilmesi aşamasında, Yüksek Öğretim Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın koordinasyonu şarttır. Milli Eğitimi Müdürlükleri tarafından hangi il ve ilçede, hangi branştan, ne kadar öğretmen açığı olduğunun tespiti yapılarak, sonuç Yüksek Öğretim Kurumu'na bildirilmelidir. Yüksek Öğretim Kurumu ise bildirilen

branş açığına göre ihtisas kontenjanları oluşturarak Antrenörlük Eğitimi ve Beden Eğitimi Bölümlerine öğrenci alabilir, 4. sınıflarda uzmanlık programı konulabilir.

Ülkemiz beden eğitimi programları incelendiğinde motor beceri öğretiminin daha ön planda olduğu, fiziksel uygunluk kavramının fazla önem taşımadığı görülmektedir (Şenel, 1998). Akademik bazda verilen motor beceri eğitiminin yanı sıra müzik, ilkyardım bilgisi, grafik tasarım, pedagojik formasyon gibi dersler müfredat konuları içerisine alınabilir veya bu derslerin uygulanma saatleri arttırılabilir.

Bu maksatla öğretmenlere uygulanan anketlerde model önerisine yönelik sorular sorulmuş ve veriler elde edilmiştir. Bu verilere göre;

Öğretmenlerin kendi branşlarında ki derslere girmesinin kaliteli sporcu yetişmesine ve sporda çeşitliliğe etkisi sorusuna öğretmenlerin % 26,9'u kaliteli sporcular olur, % 10,8'i amatör sporcu sayısı artar, %2,2'si değişim olmaz, % 1,1'i diğerleri, % 43,0'ı kaliteli sporcular olur - amatör sporcu sayısı artar, % 16,1'i kaliteli sporcular olur - amatör sporcu sayısı artar – diğerleri cevaplarını vermişlerdir. tablodan da anlaşılacağı gibi bu durum ile mevcut durumdan daha verimli sonuçlara ulaşılabilir.

Öğretmenlerin kendi branşlarında ki derslere girmesinin ve öğrencinin seçmeli spor branşına yönelmesinin beden eğitimi dersi açısından mevcut duruma etkisi sorusuna Öğretmenlerin; % 52,7'sinin etkisi olur, % 33,3'ünün kısmen olur, yanıtlarını vermişlerdir. Belirtilen düşüncenin mevcut duruma etkisi olacağı anlaşılmaktadır.

Bir bölgede her spor branşında öğretmenlerin olmasının ve bölge takımlarının oluşturulmasının, okul sporundan amatör spora, amatör spordan profesyonel spora geçiş hızında ve başarı seviyelerinde % 93,5 oranında olumlu değişikliklerin olabileceği ortaya çıkmaktadır.

Beden eğitimi derslerinin öğrencilerin spora yönelmesinde etkili olduğuna inanan, kısmen inanan ve inanamayan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, beden eğitimi öğretmenlerinin ihtisas konularında ki derslere girmesi ile, kaliteli sporcu yetişmesinde ve sporda çeşitliliğin artmasında daha olumlu sonuçlar alınacağı görüşünde oldukları anlaşılmıştır. Beden eğitimi derslerinin öğrencilerin spora yönelmesinde etkili olduğuna inanan ve inanmayan öğretmenler arasında bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır (0,609, $p>0.05$).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi başlığı altında ki Yüksek Lisans Tez çalışmasında öğretmen ve öğrencilere yönelik anketler uygulanarak veriler elde edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda ortaya çıkan sonuç ve öneriler aşağıda verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Haftalık beden eğitimi ders süresinin, dersle ilgili genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin genelde beden eğitimi dersini sevdikleri fakat dersi sevmeyen öğrencilerin ise başta müfredat konularının sıkıcı olması sebebiyle dersi sevmedikleri anlaşılmıştır.

Beden eğitimi dersi sonrasında öğrencilerde fazla yorgunluk hissi olmamaktadır.

Beden eğitimi dersinin, diğer derslere oranla öğrencilerin birbirleriyle olan ilişkilerinin gelişmesinde daha etkili olmaktadır.

Öğrencilerin şu anki ilgilendikleri spor dalına yönelmelerinde ve yeni bir spor dalı öğrenmelerinde beden eğitimi dersi diğer etkenlerden daha çok etkili olmuştur.

Beden eğitimi dersi sayesinde öğrencilerin bir çok kısmı, kendilerinde var olan fakat bilmedikleri yetenek ve kabiliyetlerinin farkına varmışlardır.

Öğretmenlerin bir çoğu ders işlerken daha çok gösteri, komut, eşle çalışma, katılım yöntemlerini kullanmaktadır.

Öğretmenler müfredat konuları içerisinde daha çok bildikleri konulara geniş zaman ayırarak yıllık planlarını hazırlamaktadır.

Ders dışı spor çalışmaları yapılırken, daha çok yarışmalara öğrenci hazırlama ve okul takımlarını hazırlayıcı faaliyetlere öncelik verilmektedir.

Okul idarelerinin sportif faaliyetlere yeterli destek vermediği ve bunun da bir sonucu olarak okullarda yeterli ders araç ve gereğine sahip olmadığı ortaya çıkmaktadır.

İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda beden eğitimi derslerine branş öğretmenleri değil de sınıf öğretmenleri girmektedir.

6.2.Öneriler

- 1- Haftalık beden eğitimi ders süreleri öğrencilerin ihtiyaçları ve müfredat konuları da dikkate alınarak düzenlenmelidir.
- 2- İlköğretim 4. ve 5. sınıf Beden Eğitimi Derslerine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin girmesi sağlanmalıdır.
- 3- Sporun gelişmesinde önemli rollere sahip olan Gençlik ve Spor Müdürlükleri ile Milli Eğitim Müdürlüklerinin aralarında ki koordinasyonun daha fazla geliştirilmesi gerekmektedir.
- 4- Ders dışı egzersiz ve spor planlamaları yapılırken daha çok okulun genelinde ki öğrencilere hitap edecek, bütün öğrencilerin aktif spora katılacağı etkinliklere yer verilmelidir.
- 5- Yıllık planlar yapılırken öğretmenlerin daha çok bildikleri konuları göz önünde tutarak değil de bütün konuların malzeme ve hava şartlarının da dikkate alınarak planlara dahil edilmesi gerekmektedir. Tabii ki bunun için, akademik bazda yeterli bilgi ve beceriye sahip olunması amacıyla öğretmenlere yönelik rutin hizmet içi eğitim kursları yerine; daha kaliteli spor eğitimi kurslarının düzenlenmesi gereklidir.
- 6- Bayram öncesi yapılan hazırlıklar, sadece beden eğitimi dersi açısından değil, bütün dersler açısından engelleyici veya kısıtlayıcı olmaktadır. Bu süreç içerisinde, öğrencilerin derslere karşı motivasyonlarının düşmeleri, disiplinin sağlanamaması gibi problemlerle karşılaşmaktadır. Ulusal bayramlara hazırlık çalışmalarının ve hazırlık sürecinin zorunluluktan çıkarılıp gönüllük ilkesi çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ve derslerden fedakarlık yapılmaması gereklidir.
- 7- Beden eğitimi dersinin genel ve özel hedeflerine ulaşmak amacı ile ders müfredatının geliştirilmesi ve ülke sporu açısından bakıldığında okul ve amatör sporun canlı tutulmasını sağlamak amacı ile bölge spor merkezlerinin ve takımlarının oluşturulması ve her eğitim bölgesinde, bölgenin koşulları ve ihtiyaçları da dikkate alınarak, çeşitli ihtisas branşı olan beden eğitimi öğretmenlerinin görevli olması gerekmektedir.
- 8- Çalışmanın evreninin, daha geniş ve denek sayısının daha fazla olması ile geniş bir yelpazede daha farklı sonuçlar ve fikirler ortaya çıkabilir.
- 9- Beden eğitimi dersinin önem, fayda ve gerekliliğini, mevcut durumdan ötelere taşımak amacıyla aşağıda ki gibi bir model önerisi geliştirilebilir.

MODEL ÖNERİSİ

Beden eğitimi dersinin önem, fayda ve gerekliliğini, mevcut durumdan ileriye taşımak amacıyla bir model önerisi sunulmuştur.

Bir eğitim bölgesinde her ihtisas branşından (Futbol, voleybol, hentbol, basketbol, atletizm, cimnastik gibi) beden eğitimi ve spor öğretmenleri görevlendirilmelidir.

Öğretmenlerin atanma kadroları, okullara değil de İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine veya oluşturulacak spor eğitim bölgesi kadroları içine yapılmalıdır.

Öğretmenler dönüşümlü olarak eğitim bölgesi içerisindeki okullarda, kendi branşlarındaki konularda derslere girmelidir.

Derslerde kullanılacak gerekli materyal, araç ve gereçlerin eğitim bölgesi içinde varolması gereklidir. Bölge spor merkezlerinden temin edilmelidir.

Öğretmenler, eğitim öğretim yılı başında bir komisyon oluşturarak, hava şartları ve öğrenci sayılarını dikkate alarak müfredat ta belirtilen konuları bir plana yerleştirmelidir.

Okul takımları yerine belde, ilçe, il bölgesi takımları oluşturularak, okul spor takımları yerine, eğitim bölgesinde okuyan tüm öğrencilerden oluşturulan bölge takımları kurulmalıdır.

Yarışma ve turnuvaların oluşum ve yürütülmesinde, Türkiye birinciliği, bölge birinciliği, il birinciliği ve ilçe birinciliği yarışmalarına katılacak tüm takımların yolluk, yevmiye ve barınma gibi sorunlarının çözülmesinde; Belediyeler, Milli Eğitim Müdürlükleri, Gençlik ve Spor Müdürlükleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında gerekli koordinasyonunun sağlanması şarttır.

Eğitim öğretim faaliyetlerinde en etkin rolleri üstlenen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yetiştirilmesi aşamasında, Yüksek Öğretim Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın koordinasyonu şarttır.

Akademik bazda verilen spor eğitiminin genel olarak motor beceri, psikomotor beceri öğreniminin yanında; özellikle pedagojik dersler, ilkyardım, bilgisi, müzik, grafik tasarım gibi derslerinde müfredat konuları içerisine alınması veya daha yoğun ve uygulamalı işlenmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, M., F., (2000) Kurumsal Temelleriyle Futbolda Çocuk ve Gençlerin Antrenmanları, Meta Basım, İzmir 20-94,135,189
- Açıkada, C., ve Ergen, E., (1990) Bilim ve Spor,Ankara,Tek Ofset,
- Açıkada, C., (1993) Panel 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II.Ulusal Sempozyumu 16-18 Aralık,Manisa
- Akandere, M., (2002) Sportif Oyunlara Hazırlayıcı Toplu Eğitsel Oyunlar, **İkinci Baskı** Ankara Nobel Yayın Dağıtım
- Akdenk, M., (1997) Beden Eğitimi Özel Öğretim Yöntemlerinde Alan İncelemeleri I: Bden Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri Ders Notları, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu BESYO; Samsun, Türkiye, Ekim
- Akdenk, M., Kabadayı, M., (1998) Türkiye’de İlköğretim Programlarının Öğretimi ve Yeniden Değerlendirilmesi, Beşinci Spor Bilimleri Kongresi, 5-7 Kasım, Ankara
- Akgün, N., (1986)Egzersiz Fizyolojisi ‘Çocuk ve Spor’ Gökçe Ofset Matbaacılık, Ankara
- Alacaraz JE., Foucette FN., MC Kenzie TL., Sallis JF., (1998) Journal of Te-aching in Physical Education, ‘ Effects of a Physical Education Program on Children’s Manipulative Skills’, Human Kinetics Publishers inc., **17**, 327 - 328
- Akyüz, Y., (1993)Türk Eğitim Tarihi, İstanbul, 26
- Aracı, H., (2001) Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi, **Geliştirilmiş İkinci Baskı**, Nobel Yayın Dağıtım,Ankara
- Aras, A.E., (2000); İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar : (Eskişehir İl Örneği), Anadolu Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 71-73
- Aşçı, F., H., (1995) Psikomotor Gelişim, GSGM, Ankara
- Başer, E., (1991) Okul Sporu ve Milli Eğitim Sistemi, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Bildirileri, İzmir19-21, Aralık, 107-101
- Başoğlu, B., (1995) Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi,Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

- Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi, (2000). M.E.B. Okul İçi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, , 40-41, 152-153
- Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışma Rehberi, (1997) Milli Eğitim Basımevi, MEB, Ankara
- Çağlayan, A., Çalık, F., Sivrikaya, K., Kahveci, M., (2002) 12-15 Yaş Grubu Spor Yapan Öğrencilerle Spor Yapmayan Öğrencilerin Okul Başarıları Yönünden Karşılaştırılması, Yedinci Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi El Kitabı, 27 – 29 Ekim, Kemer – Antalya
- Çakmakçı, Z., Kızılet, A., Kılınç, F., (2001) Dinamik Beden Eğitimi Özel Yetenek Sınavlarına Adayların Morfolojik ve Biomotorik Özelliklerinin İncelenmesi, Spor Bilimleri Dergisi, **I(3)**, Kasım
- Çamlıyer, H.Ü., (1999) İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarının Öğretim Programları Kapsamında İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, D.E.Ü., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- Çiçek, Ş., Koçak, S., Kirazcı, S., (2002) Beden Eğitimi Derslerinde Çeşitli Öğretmen ve Öğrenci Davranışlarının Öğrencilerin Derse Katılımındaki Önemi ve Sergileme Sıklığı, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, **4, (4)** 12-13
- Çoknaz, H., (2002) İlköğretim Programlarında Yer Alan Beden Eğitimi Dersleri İle Öğrencilerin Fiziksel Gelişimlerinin Araştırılması (Bolu-Köln Örneği), Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Samsun
- Çöker, N., (1991) Ankara İlkokullarındaki Beden Eğitimi Derslerinin Etkinliğini Değerlendirilmesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara
- Çöndü, A., (1999) Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 89-112
- Cüceloğlu, D., (1995) Yeniden İnsan İnsana, **9.Baskı**, Remzi Kitabevi, İstanbul
- Demirhan, G., (1992) ‘Günlük Dersin İşleniş Aşamaları ve Öğretmen Davranışları’, Spor Bilimleri 2.Ulusal Kongresi, Onlar Ajanas ve Matbaa, 20-22 Kasım, Ankara, 363
- Ertürk, S., (1984) Eğitimde Program Geliştirme, Yelkentepe Yayınları, **4**, Ankara
- Erden, M., Fidan, N., (1998) Eğitime Giriş, Alkim Yayınevi, Kurtiş Matbaacılık, İstanbul

- Erkal, M., (1982) Sosyal Açından Spor, Filiz Kitabevi, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul, 150
- Ferah, A., Yavaş, M., (1995) Beden Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri, Bursa
- Fişek, K., (1980-1983-2003) Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi Dünyada Ve Türkiye’de, **Üçüncü Baskı**, Yazı Görüntü Ses Yayınları, İstanbul
- Fox, E., Bowers, R., Foss (1989) The Physiological Basis of Physical Education and Athletics (Fourth edit,Wm.C.Brown Pub,Dubugue,Lowa
- Freidman, D.E., (1983) ‘The Publish İmage of The Physical Education Teacher and Suggestions for Changing Attitudes in Teacher Training’, İnternational, Journal of Physical Education, Verlang Karl Hofman, Volume xx,x, İssue 2,2 Quarter, 15 – 18
- Good, C., (1959) Dictionary of Education, New York: MC Graw_Hill Co
- Gökmen, H., Karagöl, T., Aşçı, F.H., (1995) Psikomotor Gelişim, Gençlik ve Spor Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 5-6
- Günay, M., Yüce, A., (2001) Futbol Antrenmanının Bilimsel Temelleri, Gazi Kitapevi, Ankara,1-2, 45-102, 117-164
- Harrison, J.M., Blakemore, L.C., (1984) İnstructional Syrategiest for Secodery School Physical Education,Wmc Brown Pub,New Jersey
- Haywood, K.M., (1986) Life Span Development Champaign Human Kinetics Pup Mc.USA
- Hazar, M., (1996) Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim, Tutibay Yayınları, Ankara
- Heipertz, W., Böhmer, D., (1985) Sport Medicine, Spor Hekimliği, Çev; Arman, M.İ., Arkadaş Tıp Kitapları, Kırklareli
- Hesapçioğlu, M., (1992) Öğretim İlke ve Yöntemleri, Beta Yayın Dağıtım A.Ş., **İkinci Baskı**, İstanbul
- <http://www.akademikspor.com/formator.asp>
- İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitim Dersi Öğretim Programları, (1995) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye
- İlk-Orta Öğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi, (1997) Milli Eğitim, Yayınevi, Ankara, Türkiye

- İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı, (1997) Milli Eğitim Basımevi, MEB., Ankara
- İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesinde Yer Alan Bazı Derslerin Haftalık Ders Saatlerinin Değiştirilmesi, (2001), MEB. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, MEB, Ankara
- İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Ders Müfredat Programları, (1987) MEB., Ankara
- Jelsild, T.A., (1978) ‘Gençlik Psikolojisi’, (Çev: İbrahim N. Özgür), **3. Basım**, Takıloğlu Matbaası, İstanbul, 238 – 242
- Karakuş, S., Koç, H., (2001) ‘Beden Eğitim Derslerinin 14-16 Yaş Gurubundaki Öğrencilerin Kuvvet ve Aerobik Gücüne Etkisi’ Dinamik Spor Bilimleri Dergisi, **I, (3)**, Kasım, 29-35
- Kasap, H., Günişik, E., (1992) Beden Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri Ders Notları, Marmara Üniversitesi, İstanbul
- Kışalı, N.F., (1999) İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği (Samsun İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Samsun
- Koçak, S., Kartal, A., (2003) ‘İlköğretim Öğrencilerinin Bir Öğretim Döneminde Fiziksel Uygunluk Gelişimindeki Değişimin İncelenmesi’, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, **4, (1)**, 59
- Kolukısa, Ş., Büyükkalkan, F., (2001) Okullarda Yapılan Sportif Faaliyetlerinde Aile-Okul ve Kulüp Açısından Karşılaşılan Sorunlar, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Atatürk Ün. **I-(2-3-4)**, Ağustos, 17
- Konter, E., (1997) Futbolda Süratin Teori ve Pratiği, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 6-11
- Küçük, V., (1997) Sporda Yönlendirmenin Yeri ve Önemi, Futbol Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 24, 137-139
- Lirgg, C.D., (1993) Effects of Same-Sex Versus Coeducational Physical Education on The Self Perceptions of Middle and High School Students, Research Quarterly for Exercise and Sport, **64 (3)**, 324-334.
- Lumkin, A., (1990) Physical Education and Sport: A Contemporary Introduction. St Louis, Toronto, Boston, Los Altos, Times Mirror / Mosby College Publishing
- Milli Eğitim Şura Kararları, (1995) 1’den 15. Şuraya Kadar, Milli Eğitim Basımevi, MEB., Ankara S,17

- Mirzeoğlu, D.E., Doğan, U., Efe, F., (2002) Beden Eğitimi ve Sporda Klasik Yöntemle Aktif Öğrenme Yönteminin Karşılaştırılması, Yedinci Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi El Kitabı, 27 – 29 Ekim, Kemer – Antalya
- Mosston, M., Sar, A., (2000). Beden Eğitimi Öğretimi, Çev: Eda Tüzemen, Bağırđan Yayınevi, Ankara
- Özdemir, A. (2000) Orta Öğretimde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği, Çorum İli ve İlçelerindeki Farklılıkların Değerlendirilmesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Samsun, 2000, 2
- Özer, D.S., Özer, M.K., (2000) Çocuklarda Motor Gelişim, Kazancı Kitap Tic. A.Ş., İstanbul
- Özmen, Ö., (1976) Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni, E.Ü., BESYO Yayını, İzmir
- Özözlü, K., (2001) Beden Eğitimi Öğretmenleri, Beden Eğitimi Derslerini İşlerken Kendilerini Hangi Alanlarda Yeterli Görüyorlar Üzerine Bir Araştırma, Atatürk Ün. BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, **I-(2-3-4)**
- Petray, C., (1989) Programming for Physical Fitness, Joperd, January, 42-45
- Saracaloğlu, A.S., Altıparmak, M.E., Gücü, H.K., (1995) Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Program ve Öğretime İlişkin Sorunları, Performans Dergisi, **1,1**, Manisa, 35-58
- Saraçoğlu, R.N., (2001) ‘Orta Öğretimde Ders Dışı Egzersizlerin Başarıya Ulaşma Derecesi’, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Atatürk Ün. BESYO, **I-(2-3-4)**, Ağustos, 8
- Sel, R., (1993) Beden Eğitimi, Oyun ve Eğitimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul
- Sevim, Y., (1995) Antrenman Bilgisi, Gazi Büro Kitabevi, Ankara
- Sönmez, V., (1993) Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Ankara, 64
- SUNGAR, E., (2000) İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersi Verimliliğinde Okul Yöneticilerinin Önemi ve Okul Yöneticileri Üzerine Bir Araştırma (Eskişehir İl Örneği), Anadolu Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Anadolu Üniversitesi, 62-69
- Şenel, Ö., (1998) İlköğretim Beden Eğitimi Ders Müfredat Programına Entegre Edilen Fiziksel Uygunluk Aktivitelerinin Öğrencilerin Fiziksel ve Fizyolojik Parametreleri Üzerindeki Etkileri, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, **3,4**, 28
- Şengül, E., (1996) Serbest Jimnastik, Dünya Kitabevi, Ankara

- Sivrikaya, H., (1999) Samsun İli Merkez İlköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Fiziksel ve Fonksiyonel Özelliklerinde Yaş ve Cinsiyete Bağlı Değişim, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Samsun, 2-18
- Tamer, K., (1987) Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:200 Ankara, 9
- Taşmektepligil, M.Y., (1995) Sporun Yaygınlaştırılmasında Semt Sahalarının Etkinlikleri, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul
- Tutkun, E., (2002) Samsun İli İlköğretim Çağı Çocuklarının Yetenek Seçim Yönteminin Geliştirilmesi, Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Samsun
- TC. (1982) Anayasası, Madde 59, (1993) Eğitim Yayınları, Ankara
- Yalçın, H.F., (1995) Beden Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri, Gazi Üniversitesi, BESYO, Ankara
- Yavaş, M., İlhan, A., (1997) Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri, Melisa Matbaacılık, Bursa
- Yaylacı, F., Orhan, İ., Örs, E., (2002) Kentte ve Kırsal Kesimde Yaşayan Çocuk ve Gençlerin (12-14 Yaş) Beden Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Beklentilerin Karşılaştırılması, Yedinci Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi El Kitabı, 27 – 29 Ekim, Kemer – Antalya
- Yenal, T., Çamlıyer, H., Saracaloğlu, A., (1999) İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, **IV**, (3), 15, 16

EKLER**Öğrenciler Anketi****ANKETİ DOLDURMADAN ÖNCE LÜTFEN AÇIKLAMAYI OKUYUNUZ**

Ankette ki sorulara vereceğiniz cevaplar, verilerimizi değerlendirme aşamasında özel bir önem taşımaktadır. Sizlerden elde edeceğimiz bilgileri, başka bir kaynaktan öğrenmemiz olası değildir. Bu nedenle, vereceğiniz bilgilerin eksiksiz ve tam olacağını umuyoruz.

Anketimize göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür eder, başarılar dileriz.

Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU
Çetin YILMAZ

1- Okulunuz.....

2- Cinsiyetiniz

a) Kız

b) Erkek

3- Herhangi bir spor kulübünde spor yapıyor musunuz?

a) Evet

b) Hayır

4- Beden Eğitimi dersini seviyor musunuz ?

a) Evet

b) Hayır

5- Beden Eğitimi dersini sevmiyorsanız sizce sebebi aşağıda kilerden hangisi veya hangileri olabilir? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.)

a) Konular çok sıkıcı geliyor

b) Öğretmeni sevmiyorum

c) Spor ilgimi çekmiyor

d) Derste çok fazla yoruluyorum

e) Hareketleri yapamayınca arkadaşlarım alay ediyor

f) Beden Eğitimi dersini seviyorum

g) Diğerleri.....

- 6- Beden Eğitim Dersinden sonra kendinizi aşırı yorgun hissediyor musunuz?
 a) Evet b) Hayır c) Bazen
- 7- Beden Eğitim Derslerini genellikle nerelerde işliyorsunuz?
 a) Bahçede b) Sınıfta c) Spor salonu veya çok amaçlı salonda
- 8- Okulunuzda Beden Eğitimi Öğretmeni var mı?
 a) Evet b) Hayır
- 9- Sizce sporla uğraşmak derslerinizi olumsuz yönde etkiler mi?
 a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 10- Beden Eğitimi derslerinde araç ve gereçlerden yeteri kadar faydalanabiliyor musunuz?
 a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 11- Beden Eğitim derslerinin öğrencilerin birbirleriyle olan ilişkilerinin gelişmesinde daha etkili olduğuna inanıyor musunuz ?
 a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 12- 4. ve 5. sınıfta okurken Beden Eğitimi derslerinize Beden Eğitimi Öğretmeni mi geldi?
 a) Evet b) Kısmen c) Hiç gelmedi
- 13- Beden eğitimi dersinizde serbest oyun için ayrılan zaman ortalama ne kadardır?
 a) 15-20 dak. b) 25-30 dak. c) bir ders saati d) İki ders saati
- 14- Öğretmeniniz ders içerisinde herkese eşit davranışlarda bulunuyor mu?
 a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 15- Beden Eğitim dersi sayesinde öğrendiğiniz yeni bir spor dalı var mı? Var ise sporun adını yazınız.
 a) Evet..... b) Hayır
- 16- Beden Eğitim dersinde aşağıda ki spor etkinliklerinden hangilerini daha çok işliyorsunuz ? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz)
 () Takım sporları (Basketbol, futbol, voleybol, basketbol vb.)
 () Atletizm (atmalar, atlamalar, koşular, vb.)
 () Mücadele Sporları (Tekvando, judo, güreş, vb.)
 () Folklorik konular (Halk oyunlar / Dansları vb.)

17- Şu an da ilgilendiğiniz spor dalına yönelmenizde beden eğitimi derslerinin etkisi oldu mu?

a) Evet

b) Kısmen

c) Hayır

18- Herhangi bir spor dalın da ki yeteneklerinizi aşağıda belirtilenlerden hangilerinde öğrendiğiniz?

a) Beden Eğitim derslerinde

b) Spor klüplerinde

c) Sokaklarda

d) Diğer.....

19- Beden eğitimi dersi siz de var olan fakat daha önce bilmediğiniz bir sportif özelliğinizin ortaya çıkmasında etkili oldu mu?

a) Evet

b) Hayır

Öğretmenler Anketi

ANKETİ DOLDURMADAN ÖNCE LÜTFEN AÇIKLAMAYI OKUYUNUZ

Anketteki sorulara vereceğiniz cevaplar, verilerimizi değerlendirme aşamasında özel bir önem taşımaktadır. Sizlerden elde edeceğimiz bilgileri, başka bir kaynaktan öğrenmemiz olası değildir. Bu nedenle, vereceğiniz bilgilerin eksiksiz ve tam olacağını umuyoruz.

Anketimize göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür eder, başarılar dileriz.

Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU
Çetin YILMAZ

- 1- Cinsiyetiniz () Bayan () Bay
- 2- Mezun olduğunuz ana spor branşınız nedir?
a) Futbol b) Voleybol c) Hentbol
d) Basketbol e) Atletizm f) Diğerler.....
- 3- Kaç senedir Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görev yapmaktasınız ?
a) 0-5 yıl b) 6-10 yıl c) 11-15 yıl d) 16 yıl ve daha fazla
- 4- Haftalık Beden Eğitimi ders süresi sizce yeterli düzeyde midir?
a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 5- Görev yaptığınız okulda yeterli ders araç gereci var mı?
a) Evet b) Hayır c) Kısmen
- 6- Görev yaptığınız bölgede ki okullarla malzemeleri ortak kullanabiliyor musunuz?
a) Evet b) Hayır
- 7- Öğrencilerin rahatlıkla kıyafetlerini değiştirebileceği yerler var mı?
a) Evet b) Hayır
- 8- Spor odanız var mı?
a) Evet b) Hayır
- 9- Beden eğitimi dersinde yapılan faaliyetlerde öğrencilerde istendik davranışların oluşmasını etkileyen faktörler nelerdir? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz)
() Tesis () Öğretici () Sınıf mevcudu
() Araç-gereç () Hava Şartları () Diğerleri.....

10- Aşağıdaki öğretim metotlarından hangilerini kullanıyorsunuz? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz)

- () Gösteri () Komut () Görevle öğretim, alıştırma yöntemi
 () Eşli çalışma yöntemi () Kendini değerlendirme ve kontrol
 () Katılım yöntemi () Yönlendirilmiş buluş yöntemi
 () Problem çözme Yöntemi () Diğerleri.....

11- Atatürk'ün sporla ilgili görüş ve düşünceleri konularını derslerinizde nasıl işliyorsunuz? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.)

- a) Ulusal bayramlar öncesi işliyorum
 b) Belirtilen Atatürkçülük konularını planıma aylara göre dağıtıp işliyorum
 c) Atatürkçülük konularını planıma almıyorum
 d) Sadece sınıf içerisinde ders olduğu zaman işliyorum
 e) Diğerleri.....

12- Müfredatta belirtilen konuları yıllık planınıza alırken aşağıda belirtilenlerden hangilerine dikkat ediyorsunuz? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz)

- () Daha çok bildiğim konuları alırım
 () Bütün konuları almaya çalışırım
 () Bütün konuları alırım fakat teknik olarak zorlanmadığım konulara daha az süre veririm
 () Bütün konuları alırım fakat ana branşım da ki konuya daha uzun zaman ayırırım
 () Konuları hava şartlarına, sportif malzemelere göre aylara, haftalara paylaştırırım
 () Diğerleri.....

13- Ulusal Bayramlar öncesi yapılan hazırlıklar süresince derslerinizde planda belirtilen konularınızı işleyebiliyor musunuz?

- a) Evet b) Kısmen c) Hayır

14- Okulunuzda 4. ve 5. sınıfların Beden Eğitimi derslerine Beden Eğitimi Öğretmenleri mi giriyor?

- a) Evet b) Hayır

- 25- Sizce bir eğitim bölgesinde, her spor branşından beden eğitimi öğretmenlerinin görevli olması, kaliteli sporcu yetişmesine ve sporda çeşitliliğe ne gibi katkı veya katkılar sağlar? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)
- a) Her branşta daha kaliteli sporcular olur
 - b) Amatör sporcu sayısında artışlar olur
 - c) Fazla bir değişim olmaz
 - d)Diğerleri.....
- 26- Beden eğitimi öğretmenlerinin sadece kendi ihtisas alanlarıyla ilgili konularda derse girmesi. Her öğrencinin seçmeli olarak ilgi duyduğu spor branşına yönelmesinin sağlanması beden eğitim dersi için mevcut durumdan daha etkili olur mu?
- a) Evet
 - b) Kısmen
 - c) Hayır
- 27- Bir eğitim bölgesinde, her spor branşından beden eğitimi öğretmenlerinin var olduğunu ve bölgelerde, okul takımları yerine, bölgede bulunan bütün okullardaki yetenekli öğrencilerin katılımıyla çeşitli branşlarda bölge takımlarının oluşturulacağını düşünürsek;
- Böyle bir uygulama ile okul sporundan amatör spora, amatör spordan profesyonel spora geçiş hızında ve genel olarak sportif başarı seviyelerin de bir değişiklik olur mu?
- a) Hayır olmaz
 - b) Biraz olur
 - c) Olur
 - d) Çok etkisi olur

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Samsun'da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Samsun'un Havza İlçesinde, Lise öğrenimimi Samsun, Ladik, Akpınar Anadolu Öğretmen Lisesi'nde tamamladım. 1998 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda lisans eğitimime başlayarak, 2002 yılında mezun oldum. Lisans eğitimim boyunca hentbol hakemliği ve spor masörlüğü belgelerine sahip oldum. 2002 – 2003 eğitim – öğretim yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'nda yüksek lisansa başladım. Aynı eğitim - öğretim yılında Samsun'un Ondokuz Mayıs İlçesi, Atatürk İlköğretim Okulu'na Beden Eğitimi Öğretmeni olarak atandım ve halen aynı okulda görev yapmaktayım.